

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی و قانونی

شماره تلفن: ۸۸۹۴-۸۸۹۵ - ۸۸۹۶-۵۴۴۸

سال چهارم - شماره ۹۵۱

صفحه ۳۰۴۱

۲شنبه ۳ خرداد ماه ۱۳۲۷

وزیر: سید محمد باشتی

دوره پانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۵۷۹

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱- صورت مشروح مذاکرات شصت و نهمین جلسه دوره پانزدهم از صفحه ۱۲ تا ۱۳
- ۲- اخبار مجلس » ۱۳
- ۳- تصویبنامه » ۱۴
- ۴- انتصابات » ۱۵
- ۶- آگهی های رسمی » ۱۷

مذاکرات مجلس

جلسه ۶۹

صورت مشروح مجلس روز ۳شنبه ۲۸ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷

فهرست مطالب

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- تصویب شورای اول الحاق دولت ایران با سازمان بهداشت جهانی
- ۳- بقیه مذاکره در بودجه ۱۳۲۷ مجلس و تصویب آن
- ۴- موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس دو ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

صورت جلسه قبل را آقای صدرزاده (منشی) شرح زیر قرائت کردند

عدل اسفندیاری

دیر آمدگان با اجازه - آقایان: دکتر بقائی مهدی ارباب - غضنفری - فولادوند - منصف - دکتر طایب - افغمی - علی اقبال - هاشم و کیلی - فاضلی

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان: دکتر اعتبار محمد علی مسودی - دکتر آشتیانی - ملک پور - ناصری شریعت زاده - مسعود ثابتی - دهقان - شهاب خسروانی - نیک پور - علی و کیلی - قهرمان - بوداغبان - اسدی - کعبه

آقای اسکندری در باب بازگشت بحرین و تجدید نظر در قرارداد نفت و اقداماتی که در کابینه گذشته شده توضیحی دادند و آقای رضوی راجع بدستور جلسه و طرح لایحه غنہ تذکری دادند و آقای صدر

دو ساعت و ۴۵ دقیقه بظهور روز یکشنبه مجلس بریاست آقای امیر حسین ایلیخان ظفر بختیار تشکیل و صورت جلسه پیش قرائت گردید

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است:

غائبین با اجازه - آقایان: محمد حسین صولت - قشقائی - محمد علی دادور - عسکر صاحب جمع - ابوالفضل تولیت - عبدالعسین اورنگ - آقاخان بختیار - عبدالرحمن فرامرزی - محمد تقی بهار - سید حسن تقی زاده

بین اسفندیاری

غائبین بی اجازه - آقایان: سلطانی - حسین و کیلی - عبدالقدیر آزاد - منوچهر گلبادی - سالار بهزادی - حسن - کرم - محمد عباسی - صفا امامی -

کشاورز راجع بطرح مالیات بر اراضی بیاض تقاضا کردند زودتر مطرح شود و صورت مجلس و جلسه اسبق تصویب شد

آقای دکتر شفق راجع بنذاکرات آقایان مهندس رضوی و دکتر عبده در باب اظهارات هانری والاس توضیحاتی داده گفتند منشور ملل متفق و منافع عمومی ملل و ملت ایران عقیده مناطق نفوذ را در دنیا ریشه کن ساخته و رد کرده است

آقای نایب رئیس بیان داشتند که طرح مربوط بمنع استعمال الکل بکمیسیون مربوطه ارجاع میشود

آقای وزیر راجع بسؤل آقای دهقان در باب قرار داد نفت و پاسخ آقای وزیر دارائی گفتند در کابینه سابق اقداماتی شده است که آقای وزیر دارائی کان لم یکن پنداشته اند

آقای حائری زاده با توضیحی راجع بانتخابات مجلس شورای ملی و مجلس مؤسسان و انجمن های ایالتی و شهر داریها و تغییراتی که در قانون انتخابات داده شده طرحی بامضای جمعی از آقایان نمایندگان تقدیم داشتند

آقای معتمد دماوندی راجع بخروج محصول گیلان از کشور و گرسنگی اهالی محل شرح مبسوطی بیان داشتند و تقاضا نمودند قبل از آنکه منجر بفارت انبارها و بلوای عمومی شود با فروش برنج های

● این مذاکرات مشروح شصت و نهمین جلسه از دوره پانزدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

املاك واكدارى پیشگیری کنندوزیر نگاه آبیاری در تقسیم آب گیلان مداخله نکند .

آقای حاذقی اظهار نمودند طبق ماده ۲۰ نظام نامه لایحه محدودیت بازرگانان خارجی دو ماه است بکمیسیون رفته و گزارش آن مجلس تقدیم نشده است تقاضا میشود در دستور قرار گیرد همچنین ۴ نفر بقیه اعضاء دیوان محاسبات انتخاب شوند

آقای مکی راجع به سوالی که در باب رود مهر مند از وزارت خارجه نموده بودند بیاناتی کردند .

و آقای دکتر عبده نیز در بنابر تکرار دادند و آقای وزیر امور خارجه گزارش جریان آب هیرمند را بتفصیل بر سر مجلس رسانیده گفتند بالاخره منجر بوساطت دولت امریکا و اعزام کمیسیون بیطرف شده است که دولت با شرط شرکت نماینده ایران قبول نموده و اقدام لازم خواهد کرد .

آقای مکی حق بیانات خود را در بنابر باقی متصرف تقویض کردند و ایشان شرح مفصلی از وضع رود و انهار منتهی از آن و خساراتی که از این راه وارد شده و عدم مراقبت مأمورین وزارت امور خارجه ایراد و اعلام خطر نمودند که باید اقبال شد و دستکاه وزارت امور خارجه نیز اصلاح شود .

آقای دکتر عبده نیز اظهار نظر نمودند که بحق سوابق مستمر و متدین ایران کمیسیون باید تحت حکم به تعطیل عملیات انشایی بدهد . آقای وزیر امور خارجه گفتند اوضاع و احوال عمومی مملکت باید اقدامات وزارت امور خارجه را تنقید کند و تأثیر بخشد .

در بنوع یک ساعت بظهور تنفس داده شد و مجدداً نیم ساعت قبل از ظهر مجلس بریاست آقای امیر حسین ایلخان تشکیل و گزارش کمیسیون بهاداری راجع با اعلان ایران سازمان بهاداری جهانی قرائت شد که رای گرفته شود برای شور دوم بود مجلس مطرح گردید .

آقای حاذقی راجع با اظهارات آقایان دکتر شفق و رضوی در موضوع چاپخانه و روزنامه رسمی و فرهنگ دهخدا و تند نویسی مجلس توضیحات مشروعی داده گفتند کمال مراقبت در حسن جریان امور اداری مجلس بعمل خواهد آمد و در بودجه مجلس هزینه چاپ فرهنگ دهخدا نیز صرفه جوئی لازم شده و خواهد شد .

آقای شادلو بعنوان مخالف راجع با اضافه حقوق آقایان نمایندگان تذکری داده و معتقد بودند که از بودجه مجلس حذف شود .

آقای اردلان در پاسخ اظهارات ایشان توضیحاتی دادند .

آقای معتدل دماوندی بعنوان موافق با قرائت اسامی کارمندان چاپخانه گفتند هواید چاپخانه فقط صرف مخارج آن میشود و راجع روزنامه نیز گفتند روزی هزار تومان هزینه آنست آقای قبادیان نیز با توضیحاتی معتقد بودند که باید ارقام مربوط روزنامه رسمی از بودجه مجلس حذف شود .

آقای رضوی پیشنهاد کفایت مذاکرات نموده گفتند در بودجه مجلس رسیدگی کامل شده است .

آقای محمد علی مسعودی مخالف بوده گفتند راجع به چاپخانه مجلس و قسمت های دیگر بودجه مطالبی دارند .

آقای نایب رئیس اظهار داشتند اعلام جرمی آقای

دعوت علیه آقای قوام کرده اند که بکمیسیون مراض داده میشود و ساعات تشکیل جلسات نیز از ۴ بظهور مقرر میگردد .

نیم ساعت بعد از ظهر مجلس خاتمه یافت و صبح روز ۳ شنبه موقع مقرر موقوف گردید .

رئیس - آقای اسکندری نسبت بصورت جلسه فرمایشی دارید ؟

عباس اسکندری - بنده مکرر بر سر مجلس شورای املی رسانیده ام که در تلخیص صورت جلسه باید طوری کرد که مطالب از بین نرود . در جلسه گذشته مجلس آقای وزیر وزیر مشاور بیاناتی کردند که بعقیده بنده بیانات ایشان اصلاً قابل تلخیص نیست و از نظر منافع کشور دستور بفرمایند تماماً در صورت جلسه قید شود .

رئیس - اصول مطالب بطور اختصار درج میشود . آقای اردلان .

اردلان - عرض کنم که در صورت مجلس یک کلمه را متذکر نشدند و آنرا بنده عرض میکنم آن کلمه این بود که موقعی کلاهیچه وزارت بهاداری راجع بالعاق ایران بجمع بهاداری جهانی مطرح بود آقای رئیس اعلام رای فرمودند و چون عده برای رای کافی نبود آقای رئیس فرمودند هر وقت عده کافی شد فوراً رای خواهیم گرفت این بود که بنده میخواستم تذکر بدهم که اول باید آن عملی بشود و رای گرفته شود .

رئیس - گویا دو جلسه بوده است که این سابقه هم شده است که برای تصویب صورت مجلس عده کافی نباشد چنانچه الان هم هنوز آقایان نماینده اند دیگر نظری نیست ؟ آقای گنجهای راجع بصورت مجلس فرمایشی داشتند ؟

گنجهای - در جلسه گذشته آقای معتدل دماوندی راجع با امور آبیاری بیاناتی فرمودند که آقایان مهندسین يك اعتراضی نسبت بان کرده اند که بنده این اعتراض را تقدیم مقام ریاست خواهم کرد و اساساً مطلب بطوری که ایشان فرمودند اینطور نبوده است .

رئیس - آقای گنجهای راجع بصورت مجلس بفرمائید فرمایشات شما مربوط بصورت مجلس نیست .

گنجهای - این توضیحات راجع بصورت مجلس است خیلی مختصر عرض میکنم .

رئیس - جواب ایشان را بفرمائید اگر بصورت مجلس اعتراضی دارید بفرمائید .

گنجهای - راجع با آبیاری يك پرونده مفصلی هست که آقایان میخواهند رسید رود را بیول خودشان قرار بدهند (دماوندی - اینطور نیست آقا) بهر حال بنده عرض میکنم که آبیاری زحمت زیادی کشیده و مسامحتی در رسید رود بسته که مورد استفاده عموم قرار گرفته است .

رئیس - این مربوط بصورت جلسه نبود (معتدل دماوندی - بنده باید توضیح بدهم باید از ماد ۱۰۹ استفاده کنم) گفتم که اعتراض ایشان نسبت بصورت مجلس وارد نیست دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست ؟ (اظهاری نشد) بصورت مجلس جلسه پیش تصویب شد .

۴ - تصویب شورای الحاق دولت ایران سازمان بهاداری جهانی

رئیس - در جلسه گذشته الحاق دولت ایران سازمان بهاداری جهانی شور اولش تمام شده بود و برای رای اکثریت نبود حالا رای گرفته میشود در ضمن يك پیشنهادی از آقای دکتر طبا رسیده و تقاضای يك فوریت کرده اند نسبت باین لایحه که قرائت میشود .

(پیشنهاد آقای دکتر طبا بشرح زیر قرائت شد) ریاست محترم مجلس شورای املی پیشنهاد میکنم لایحه الحاق سازمان بهاداری جهانی با قید يك فوریت مطرح شود .

رئیس - ضمناً با اطلاع آقایان میرسانم که یکمده تقاضای نطق قبل از دستور کرده اند اگر اجازه میدهد که بعد از آن وارد کار شویم بفرمائید آقای دکتر طبا .

دکتر طبا - بنده این پیشنهاد را فقط از نقطه نظر تسریع در امر دادم عانتش هم این بود که چون موقع اعلام رسمی الحاق باین سازمان میگردد بنده پیشنهاد کردم که با قید يك فوریت مطرح شود و يك شور کفایت میکند و موقعیکه این لایحه از طرف دولت گذشته تقدیم مجلس شد در اوایل افتتاح مجلس بود و در تمام کمیسیونهای مربوطه یعنی کمیسیون بهاداری و خارجه و بودجه مجلس مطرح شده و اصولاً هم چون ما تقابلی راجع به هیچگونه خرجی نمیکنیم بنده گمان میکنم که هیچکس هیچگونه مخالفتی داشته باشد و اگر آقایان اسامی را بخوانند و توجه بفرمایند که مربوط يك امر خیر و امور بهاداری است گمان میکنم که هر چه زودتر ما الحاق خودمان را اعلام بکنیم بهتر باشد چون اغلب دول و تقریباً تمام دول شرکت خودشان را اعلام کرده اند (صحیح است) فقط دولت ایران هنوز مانده است

صفوی - بنده مخالف اجازه میفرمائید ؟

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - بنده آقای دکتر طبا اطمینان میدهم که نظر ایشان در گذشته این لایحه تائید است و البته سرعت هم بکار خواهد رفت که زودتر انشاء الله این لایحه تصویب بشود اینست که طبق نظامنامه و طبق سوابقی که در مجلس شورای املی هست کلبه مقاله نامه ها و قرارداد های مخصوص خارج دارای دو شور است (صحیح است) و این برای اینست که يك مطالبی هست سکه باید سابقه محفوظ بماند بنده در این مورد بخصوص مضایقه ندارم که بانظر جناب عالی موافقت بشود ولی اینطور يك عملی خواهد بود که ممکنست در آتی از آن سوء استفاده بکنند و موارد دیگری که مصلحت باشد در شورى باشد آنوقت این سابقه از بین میرود . بنده از آقای دکتر تمنی میکنم موافقت بفرمایند که این لایحه دو شورى تصویب شود .

دکتر طبا - با توضیحی که آقای امیر تیمور دادند که اصولاً قرار دادهای خارجی باید دوشورى باشد و بنده متوجه این موضوع نبودم پیشنهاد خود را مسترد میکنم که لایحه سیر خودش و جریان طبیعی خودش را طی بکند .

رئیس - بر رای گرفته میشود .

دکتر معظمی - مطابق سابقه گزارش

کمیسیون خارجه و کمیسیون بودجه هم باید قرائت بشود

رئیس - گفتند که در جلسه گذشته قرائت شده حالا اگر قرائت نشده است مجدداً قرائت میشود (مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - رای گرفته میشود و برود در شور دوم آقایان موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد بکمیسیون راجع میشود .

۳ - بقیه مذاکره در بودجه ۱۳۲۷ مجلس و تصویب آن

رئیس - در جلسه گذشته راجع بودجه مجلس پیشنهادی از آقای رضوی بوده راجع بکفایت مذاکرات در کلیات که بپاس اکثریت حاصل نشده بود (یک نفر از نمایندگان - دومرتبه قرائت بشود) (پیشنهاد آقای رضوی بشرح سابق قرائت شد) توضیحی دارید آقای رضوی ؟

رضوی - توضیح دادم جواب هم دادند حالا رای گرفته میشود .

رئیس - رای گرفته میشود بکفایت مذاکرات در کلیات آقایانیکه موافقت قیام میکنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . حالا برود در مواد رای گرفته میشود آقایانیکه موافقت با ورود در مواد قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده اول مطرح است و قرائت می شود (ماده اول بشرح زیر قرائت شد)

ماده اول - برای مقررى و هزینه ۱۲ ماهه سال ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی مبلغ ۴۴۷۶۷۶۳۱ ریال مطابق فقرات ۱ تا ۵ ضمیمه اعتبار بکار برداری مجلس داده میشود .

رئیس - در ماده اول هم ممکن است که صحبت کرد روی کلیات آقای صفوی مخالفید ؟ بفرمائید .

صفوی - عرض میکنم که معمولاً در ماده اول هر لایحه ای میشود در کلیات آن لایحه صحبت کرد و چون در کلیات مذاکرات کافی شد حالا نظریاتی که بنده راجع ب مواد دارم بر سر آقایان می رسانم عرض کنم که در بودجه مجلس شورای ملی موادی تنظیم شده و این هزینه هائیکه بر آورده شده و طبع شده بنظر آقایان هم رسیده است البته آقایان محترم کار پردازها هم توجه دارند که کار های داخلی مجلس شورای املی با کمال انتظام جریان داشته باشد و بودجه ای که تصویب میشود البته با کمال دقت صرف خواهد شد بنده فقط يك قسمتی راجع بکارهای مباشرت میخواهم عرض کنم که استعفا می کنم آقایان توجه داشته باشند و آن این است که اتانیه و میل مجلس شورای ملی آنطوری که حقیقه شایسته مجلس شورای ملی ایران است نیست بنده تذکری میدهم که آقایان محترم توجه بفرمایند برای اینکه اتانیه و میل مجلس شورای املی آنطوریکه فعلاً هست شایسته مجلس نیست و خواهش میکنم آقایان محترم مباشرت توجه بفرمایند و از محل صرفه جوئی بودجه برای اینکه تعمیلی بر خزانه کشور نشده باشد امسال میل مجلس را یک قدری بهتر و آبرومندتر و آتانهائی که فرسوده شده و از بین رفته ترمیم بکنند و میل هم یک قدری تهیه بکنند که شایسته مقام مجلس باشد

بکفایت دیگر از مراض بنده در خصوص بودجه چاپخانه مجلس است که آقایان هم در قسمت بودجه چاپخانه يك فرمایشاتی فرمودند و بنده از همکار محترم آقای اردلان مخبر کمیسیون محاسبات يك توضیحی میخواهم راجع بودجه چاپخانه مجلس شورای املی البته چاپخانه مجلس شورای ملی در ابتدای امر در دوره چهارم مجلس که خدمت کند مرحوم آریاب بکسر و آتوقت مباشر بود و برای مجلس شورای ملی چاپخانه ای تاسیس کرد بنظر اینک ارباب مجلس و اوراقی که مربوط بمجلس است طبع شود و موقع بدست آقایان برسد منظور هم ابتدا همین بود بعد یواش یواش این فکر پیدا شد که چاپخانه مجلس را تکمیل کنند و ماشین آلات و لوازم چاپخانه را زیاد کنند و از نقطه نظر اهمیتی که اوراق بهاداری داشت تبر و اوراق بهاداری در آتوقع خیلی مهم بود و دولت يك مبلغ خیلی خیلی زیادی به بلند گویا آنطور که بنده در نظر دارم برای سفارش تبر میداد ابتدا ماشین آلات طبع تبر را تهیه کردند و قرار شد که اوراق بهاداری و تبر در مجلس بچاپ برسد و هیچوقت منظور مجلس شورای املی و اداره محترم مباشرت و چاپخانه مجلس این نبود که يك کارهای مطبوعاتی را اردست صاحبان حرفه و سایر مطابعی که باستی از این راه گذران کنند و امرار معاش کنند بگیرند ولی بعد متدرجاً این فکر تقویت شد و غیر از اینکه تمام تبر و اوراق بهاداری از طرف وزارت دارائی بچاپخانه مجلس داده میشد کم کم سایر اوراق دولتی را هم رجوع کردند بچاپخانه مجلس و بودجه چاپخانه یواش یواش توسعه پیدا کرد خیلی خیلی خوب شد و البته بسیار خوب هم هست باستی که در کشور يك چاپخانه خیلی عالی هم باشد که بتواند از عهد کارهای مهم مطبوعاتی بر آید ولی بنده می بینم که بودجه چاپخانه مجلس را که اینجا پیشنهاد کرده اند بسرای امسال ۹۸۴۱۳۲۸ ریال است در صورتیکه در آمد چاپخانه فقط ۱۰ میلیون ریال است و آن وقت این چاپخانه با این همه ماشین آلات و اسباب و لوازم خیلی زیادی که در مدت چندین سال وارد شده است و کارهای مهمی را هم که انجام میدهد اضافه در آمدی که برای آن پیش بینی شده و در بودجه نوشته شده ۱۰۷۶۲۲ ریال است البته آقایان محترم مباشرت رسیدگی فرمودند و وقت فرموده اند در پیش بینی در آمد و هزینه و حالا بنده میخواستم يك چیز دیگری عرض کنم و آن این است که چاپخانه مجلس البته از روز اول بنظر چاپ اوراق مربوط ب داخله مجلس بوده بعد اوراق بهاداری را ضمیمه کردند ولی هیچوقت منظور این نبوده که کارهای عمومی را از دست چاپخانه ها بگیرند و کار آنها را فلج کنند بنده خیال میکنم از نقطه نظر این که در آمد چاپخانه تقلیل پیدا کرده است در نظر گرفته اند تمام کارهای وزارتخانه ها و وزارت دارائی را درست اختصاص بچاپخانه مجلس بدهند و سایر چاپخانه ها همه تنظیم کرده اند شکایت کرده اند و يك شرحی هم چاپ کرده اند و گمان میکنم بدست آقایان رسیده است و همه چاپخانه ها شکایت دارند از این موضوع بنده خیال میکنم شأن مجلس شورای املی نیست که کارهای آزاد را از دست مردم بگیرد و آنها را فلج بکند که عایدی نداشته باشند مجلس شورای ملی

باید توجه بکنند و خصوصاً اداره کار پردازى باید توجه بکنند که کار برای مردم فراهم بکنند نه این که کاری را که همه میکنند واقعا هم زحمت میکنند از دستشان بگیرند کارگران چاپخانه ها واقعا زحمت بکنند آقایان هستند اینجا که اطلاع دارند آقای دکتر مصباح زاده آقای مسعودی اینها میدانند که در ۲۴ ساعت کارگران چاپخانه ۱۶ ساعت زحمت میکنند و عایدی زیادی هم ندارند آنوقت اخیراً چاپخانه مجلس پیشنهاد کرده که تمام کارهای مطبوعاتی وزارتخانه ها و وزارت دارائی را بچاپخانه مجلس اختصاص بدهند برای اینکه بکسر بزرگتری در درآمد چاپخانه نشان بدهند بنده خیال میکنم که این شأن مجلس شورای املی نیست البته کار های آزاد باستی در دست مردم باشد و چاپخانه هم کار خودش را بکند بچاپ اوراق بهاداری و تبر و کتفا بکند نه اینکه چاپ کاغذ و پاکت ادارات را هم بخواهد بگیرد و بخود اختصاص بدهد برای اینکه درآمد داشته باشد اگر اینطور است خوب است يك مغازه قماش فروش هم درست بکنند کار پردازى بنده میخواهم عرض کنم که این شأن مجلس شورای املی نیست مجلس شورای املی باید هم خودش را مصروف این قرار بدهد که برای مردم کار تهیه کند و مردم بتوانند از راه تحصیل کار آزاد يك لقمه نانی داشته باشند (صحیح است) والا تمام کارها را اختصاص بدهند بچاپخانه مجلس که برای چاپخانه يك درآمد زیادتری نشان بدهند این برخلاف حق است بنده میخواستم این تذکر را خدمت همکار محترم آقای اردلان داده باشم و تقاضا کنم که کمیسیون محاسبات و آقایان محترم توجه بیشتری داشته باشند که کارهایی را که سایرین در خارج بطور آزاد میکنند از دست آنها گرفته نشود زیرا الان گرفته شده است و الان پیشنهاد داده اند که وزارت دارائی که تمام کارها را اختصاص بدهند باینجا و آقایان صاحبان چاپخانه ها هم شکایت کرده اند در قسمت دیگری که میخواستم توجه آقایان همکاران خود را معطوف داشته باشم مربوط بروزنامه رسمی کشور شاهنشاهی است و اینکه در سال گذشته يك تبصره ای آنجا پیشنهاد شد در بودجه مجلس قسمت اول از ماده سوم پیشنهاد کردند که کاب آگهی هائی که تا بحال روزنامه هاداده میشد اختصاص داده شود بجله رسمی ، بنده خیال میکنم که همکاران محترم بنده خیلی توجه باین موضوع نداشته اند که این تبصره پیشنهادی نسبت بمطبوعات کشور و روزنامه ها يك لطمه خیلی بزرگی خواهد زد بنده هیچ تصور نمیکنم که خدای نکرده این سوء نیت بوده است ولی بعقیده بنده آقایان درست توجه نداشته اند که این يك ضربتی بوده است بمطبوعات کشور و بجای اینکه مجلس رکن چهارم مشروطیت را تقویت کرده باشد و کمک بکند بمطبوعات کشور که بتوانند روی پای خودشان بایستند و با درآمد مشروع و عایدی مشروع خودشان روزنامه را اداره بکنند این تبصره هم بظهوری پیشنهاد شده و تصویب این تبصره اسباب زحمت برای تمام روزنامه ها شده است بنده خیلی وقت مجلس را نمیگیرم و يك پیشنهادی در این قسمت کردم استعفا میکنم آقایان از نظر این که مطبوعات کشور را تقویت بکنند برای اینکه روزنامه ها

وزیر امور خارجه و آقایان نمایندگان هیئت دولت و رؤسای هیئت‌های تخصصی و سایر مسئولان در این جلسه حضور داشتند. در این جلسه، آقایان نمایندگان هیئت دولت و رؤسای هیئت‌های تخصصی و سایر مسئولان در این جلسه حضور داشتند. در این جلسه، آقایان نمایندگان هیئت دولت و رؤسای هیئت‌های تخصصی و سایر مسئولان در این جلسه حضور داشتند.

مجلس کمیسیون محاسبات (آقای اردلان) - چند مطلب بود که نماینده محترم آقای صفوی فرمودند که بنده جواب حضورشان عرض می‌کنم اول موضوع انانیه مجلس بود که در جلسه خصوصی حضرتعالی فرمودید و آقایان کار پردازان محترم هم توجه فرمودند که مخصوصاً محاسبان علیحضرت و نمایندگان بطور بهتری نقاشی بشود و آنجا گذاشته بشود البته اقدام خواهد شد و قول داده‌اند و ما هم انشاءالله نظر جنابابرا تأمین خواهیم کرد یعنی از صرفه جوئیهای اسام انانیه تمیر خواهد شد و اینکار راهی می‌کنیم اما اینکه فرمودید راجع به چایخانه مجلس و گزارش کمیسیون محاسبات مجلس راجع بودجه چایخانه، علت اینکه اوراق بهادار چایخانه مجلس واگذار شده است که اوراق بهادار تحت نظر مأمورین وزارت دارائی چاپ میشود و بنابر این هر جایی که چاپ شود وزارت دارائی باید یک هیئت را تعیین بکنند ولی حالا کدر چایخانه مجلس چاپ میشود یک هیئت منحصر بفردی که عبارت از چند نفر هستند می‌آیند اینجا در چایخانه مجلس و اوراق بهادار تحت نظر آنها چاپ میشود ولی راجع سایر اوراق هیچگونه انحصاری چایخانه مجلس هیچوجه قائل نشده، چایخانه مجلس هم مثل سایر چایخانه‌ها می‌آیند اگر یک مطلبه یک چیز را از آنتر چاپ کرد میرند آنجا و اگر چایخانه مجلس از آنتر چاپ کرد می‌آوردند اینجا بنده بجنابمالی قول میدهم که هیچوجه موضوع انحصار در کار نیست که تمام اوراق را انحصار کنند و اما راجع به عایدات چایخانه که فرمودند ۱۵۰ هزار تومانست چایخانه مجلس شورای ملی در سال گذشته ۱۱ میلیون ریال عایدات داشت بنا بر این ما در بودجه مجلس پیش‌بینی کرده بودیم که ده میلیون آخر سال عایدات داشته باشیم ولی آخر سال بیشتر از ده میلیون عایدی داشتیم و رقم صحیح عبارت از یازده میلیون و کسری بود که ما عایدات داشتیم بنابر این از این قسمت جنابمالی میتواند توجه بفرماید که چایخانه مجلس شورای ملی عایدات خوبی در یار سال داشته، اما اینکه فرمودند راجع بروزنامه رسمی در موقعیکه بودجه مجلس شورای ملی مطرح بود یک پیشنهادی یکی از آقایان نمایندگان محترم فرمودند و مجلس رأی داد که اعلانات رسمی تمام در روزنامه رسمی درج بشود و اعلانات تمام وزارتخانه‌ها هم در این روزنامه چاپ بشود البته کمیسیون محاسبات هم هیچ چاره‌ای جز این نداشت که قوانین مجلس را اطاعت بکند (صحیح است) توجه فرمودید آقای ماهیچکاری نمیتوانستیم بکنیم، اگر مجلس شورای ملی رأی نمیداد ما هم کاری نمیکردیم ولی چون مجلس شورای ملی رأی داد، رأی مجلس شورای ملی محترم است و امروز هم مجلس شورای ملی هر رأی بدهد مطاع و معتبر خواهد بود و اینرا هم میخواستیم حضورتان

عرض کنم که دو زمانی کمین حسابالوظیفه بوزارت خانه‌ها گفتم که مطابق قانونی که از مجلس گذشته است اعلانات رسمی باید بروزنامه رسمی داده شود و در آنجا چاپ بشود (مکی - روزنامه رسمی را که کسی نمیخواند) عرض کنم این را به بفرمائید بنده خواستم خدمت آقای عرض کنم که از اول فروردین تا ۲۰ اردیبهشت ۱۳۴۶ ۱۰۴۶۶۶۶۶ ریال یعنی ۱۰۴ هزار تومان قیمت اعلاناتی بوده که بروزنامه رسمی از طرف وزارتخانه‌ها داده شده است (رحیمیان - در چند روز؟) اولاً بگفته‌ام از اول فروردین راهه مسبوق هستند که تعطیل است بعد از هفته اول فروردین ۲۰ اردیبهشت ۱۳۴۶ ۱۰۴۶۶۶۶۶ ریال عایدات آگهی‌هایی بوده است که بجهت رسمی داده شده است و مجلس شورای ملی هر رأی که بدهد برای کمیسیون محاسبات واجب‌الاطاعه است و ما هیچ نظری نداریم (صفوی - پیشنهاد کرده‌ام که این را حذف بکنند) عرض کردم که این بسته بنظر مجلس است اگر مجلس قبول کرد، اطاعت میکنیم و ما غیر از این وظیفه‌ای نداریم.

رئیس - آقای امیر تیمور موافقت می‌فرمایند؟ (امیر تیمور - بلی) بفرمائید.

امیر تیمور - آخر دوره چهاردهم مجلس پیشنهاد بنده را تصویب کرد و بصورت قانون درآمد و طبق آن قانون اداره کار پردازان مجلس مکلف و ملزم بود که صورت مذاکرات ادوار پنجگانه مجلس شورای ملی را از بایگانی وضبط مجلس بگیرد و طبق توزیع کند و منتشر سازد برای اینکه این صورت مذاکرات ادوار پنجگانه در حقیقت تاریخ سیاسی مشروطیت ایران را شامل است (صحیح است) در زمان قنوت و بعد از آن هم اداره کار پردازان شروع باینکار کردند دوره اول را چاپ کردند و دوره دوم را هم چاپ کردند و منتشر شد گویا اینکه چاپی که مذاکرات دوره اول و دوره دوم شده با بدترین کافت و بدترین شکل چاپ شده که هیچ شایستگی برای یک چنین موضوع مهمی نداشت. مهندس بنده هم بهم خودم خوشوقت ولی آنچه که بنده اطلاع پیدا کردم مخصوصاً از اول دوره ۱۵ تا حالا دیگر توفیق چاپ مذاکرات دوره سوم و چهارم و پنجم که میبایستی همینطور پشت سر هم چاپ شود پیدا نکردند و همین ترتیب معطل مانده و این معطلی گویا بواسطه اینست که باید یک کسان مخصوصی بر اینکار گمارده بشوند و مأمور بشوند که این صورت مذاکرات را پیدا کنند و با کنویس کنند و بدهند بطبعه و گویا اداره کار پردازان دفتر در این امر نکرده و نفرستاده‌اند در صورتیکه اگر اداره کار پردازان اهتمامی که لازم بود بعمل می‌آورد جمیع ادوار تا بحال چاپ شده بود و بنده از این تذکر مقصودم این بود که اداره کار پردازان یک اهتمام بیشتری برای این موضوع بفرمایند که مذاکرات این سه دوره هم زودتر چاپ بشود و البته روی یک کافت حسابی باشد که واقفاً شایسته و قابل تاریخ سیاسی مملکت ایران باشد چون این کافت‌های روزنامه و کافت‌های معمولی که چاپ رویش منسکس نیست و بسیار کافت‌بندی است اینکه دوره اول و دوم روی آن چاپ شده است و همچنین بنده متقدم که آ کتاب لغت آقای دهخدا هم که مجلس قانون گذار بنده است

بایستی طبق قانونیکه گذشته بلا تأخیر چاپ شود و البته در کمیته و کیفیت چاپ آن بنده عرض نمی‌کنم (صحیح است) ولی حالا که مجلس شورای ملی خواسته است آثار یکی از دانشمندان را در زمان حیات خودش چاپ بکند واز او قدر دانی بکند باید چاپ بشود البته ممکنست یک کسانی اهتمام بوزند که صرفه جوئیهای لازم هم شود و در چاپ این کتاب اغراط و تقریبطی نشود (صحیح است) ولی من متقدم که بدون وقفه باید چاپ بشود ولی در قسمت چایخانه مجلس هم این جا اظهاراتی شد بنده لازم میدانم که عرض نمایندگان محترم برسانم که یکی از بهترین مؤسسات ما همین چایخانه مجلس شورای ملی است این چایخانه با صرف میلیونها تومان پول بوجود آمده و البته با داشتن یک چنین دستگاه مجهز باینه جمیع مطبوعات مربوط بمجلس شورای ملی و مطبوعات مربوط بدولت در این مؤسسه چاپ بشود. اینکه میگویم مطبوعات مربوط بدولت برای اینکه از این جیب بآن جیب است، و فنیکه مملکت میلیونها تومان خرج کرده و چایخانه آورده است دیگر برای احتیاجات چاپی خودش نباید پولی بدهد و باید در مؤسسه خودش آنها طبع و توزیع بشود این از نقطه نظر صرفه جوئی است (صفوی - کار آزا را دولت از دست مردم نباید بگیرد آقا) عرض کردم این کار دولتی است، دولت برای کار خودش این چایخانه را درست کرده (صفوی - پس یک کارخانه پارچه بافی هم بیاورند) بنده تمام فرمایشات آقایان گوش کردم و استدعا می‌کنم که جنابعالی هم گوش بدهید اگر لطفی دارید استماع بفرمائید و اگر لطف ندارید بنده جواب بدهید مطبوعات دولت باید در این چایخانه طبع بشود این مؤسسه را مملکت ایجاد کرده که مطبوعات ماو مطبوعات دولت در آنجا چاپ بشود و مطبوعات مربوط بدولت را بنده معتقد هستم که باید در آنجا چاپ شود (صفوی - پس مطابع را هم باید بخرد دولت) والیه اداره کار پردازان هم اهتمام لازم را برای حسن جریان مطبعه بکار خواهد برد که در آتیه هم انشاءالله بصورت خوبی کلبه امور مربوط بدولت در آن جا طبع و نشر بشود.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده اینکه بنام مخالفت آمدم اینجا برای این بود که در دو سه موضوع مخالف بودم ولی اصولاً چون بودجه مجلس شورای ملی مطرح است بنده قبلاً لازم است که بطوریکه در سالهای گذشته هم همین عرض را کردم عرض کنم که کارکنان مجلس شورای ملی بقیده بنده یک کارکنان صدیق و خدمتگزار می‌باشند (صحیح است) برای اینکه در تمام این تحولاتی که در تشکیلات کشور پیدا شد خوشبختانه کوچکترین اثری در وضعیت مجلس نگرد (صحیح است) و حتی در ایام قنوت هم با اینکه این قسمت تا اندازه‌ای مرهون توجهات هیئت مدیره‌ای بود که در ایام قنوت مجلس کارهای مجلس را اداره میکردند ولی اعضاء و کارکنان مجلس هم بقیده بنده سهمی داشتند که وظایف خودشان را با وجود اینکه بکوفت بخرانی و خطیری بود طوری نباشد دانند که کوچکترین عملی که برخلاف انتظار باشد در مجلس شورای ملی مشاهده نشد، بقیده بنده تقدیر

و حقیقتی باعث تشویق است بنا بر این بنده در اینجا خواستم بهم خودم خدمات آقایان را بنویس خودشان واز کوچک و بزرگ تقدیر و تقدیس بکنم و قبلاً هم دیده نشده در اینجا یکی از مستخدمین مجلس بر خلاف وظیفه شان رفتار کردند و همیشه هم با کمال نظم و آرامش و منانت کارشانرا انجام داده اند (صحیح است) اما چیزیکه مردد اعتراض بنده بود دو سه مطلب بود که اینجا میخواستم عرض بکنم، اولاً راجع باین موضوع چایخانه مجلس که اینجا هم مکرر مذاکره شده است آقای امیر تیمور هم اینجا تذکر دادند و بنده بهم خودم میگویم عرض کنم که چایخانه مجلس برای این تأسیس شده است که یک منافی از آن عاید شود (صحیح است) از روز اول وجود این چایخانه، چون مادر دوره‌های گذشته هم بودیم، از روز اول که این چایخانه تأسیس شد برای این بود که دستگاه مجلس باین بزرگی احتیاج داشت که چایخانه ای داشته باشد که اوراق خودش را بموقع خودش چاپ بکند و در دسترس بگذارد، این لوازمی که تقدیم میشود و خبرهای کمیسیونها را چاپ بکنند و کار پردازان هم که رفته اند هر کدامشان سهم هستند در اینکار و این چایخانه در اثر بذل مساعی کار پردازان بعد کتال رسید و یک چایخانه است که مورد قبول همه مان هم هست و کارش هم باید درست بشود ولی بنده از اشخاصی نیستم که عقیده داشته باشم این چایخانه باید مثل یک چایخانه عادی بیلان بدهد و جمع و خرج بدهد و منافع داشته باشد. بعضی مؤسسات هست که از نقطه نظر احتیاجات کشور ضرورت دارد مثل دستگاه قضائی کشور ما از دستگاه قضائی هدایه نباید انتظار درآمد داشته باشیم یا فرض کنید سجل احوال و آمار و احصائیه خودش یک اصلی است از نقطه نظر مملکت واز این نباید انتظار داشت کدر آمدی داشته باشد و هر کسی هم که برود آنجا المثنی بگیرد بگویند که تو باید بکوتومان بدهی که المثنی بدهیم این یک چیزی است که طرف احتیاج کشور است و البته کارش را باید بکند. اعلانات هم مال دولت است و باید چاپ بکند و بنده از اشخاصی نیستم که موافق باشم که اعلانات منحصر بروزنامه رسمی داده شود (صحیح است) برای خاطر اینکه مطبوعات یک رکنی است از مشروطیت ایران (صحیح است) و مطبوعات را باید همیشه تقویت کرد و کمک کرد برای اینکه تنه‌ها راه هدایت و پیداری مردم مطبوعات است

ما منکر این نمیتوانیم بشویم بنده حقیقتش را عرض میکنم در ایام قنوتی که پیش آمد کردن این را اعتراض میکنم که تا آن موقع واقف به اهمیت مطبوعات نبودم در ایام قنوت فهمیدم که مطبوعات چه حربه برنده ای است برای مشروطیت ایران و این دولتهای مشروطه‌ای که در دنیا آمده اند و مطبوعات را یک مقاد شامخی برایش قائل شده اند و گفته اند که باید رکن چهارم باشد برای این بود که انتقاد بکنند و در نتیجه انتقاد هم خیلی موانع مرتفع میشود و یک اصلاحاتی پیش میآید بدیهی است که عرض بنده مربوط باین نیست که یک روز نامه نویسی خدای نکرده بر خلاف وظیفه اش بخواهد یک کاری کند این مثل این است که یک وکیل بخواهد برخلاف وظیفه اش عمل کند منکر

وجود مجلس و دستگاه مجلس که نباشد شد (صحیح است) اینها یک چیزهایی است که رابطه باهم دارند بنا بر این بنده اعتقاد این است که باید اعلانات را همانطوری که سابق بوده مقید نگذاشت و باید بدولت اختیار داد که میل دارد بچایخانه مجلس بدهد و میل دارد بچایخانه های دیگری بدهد که ضرورت دارد فرض کنید که از این راه کمک هم بمطبوعات شده باشد این عقیده بنده است اما یک موضوع دیگری هم که اینجا در جلسه قبل صحبت شد موضوعی بود که آقای اردلان هم جواب دادند و آقای اردشیر شادلو هم فرمایشاتی کردند راجع باضافه حقوق نمایندگان بود بنده چون در آن موقع عقیده ام را عرض کردم و حالا هم که باز این بودجه برای یکسال از مجلس میگذرد همان عقیده سابقم را تأیید میکنم و آن اینست که نماینده راه ورود اشخاص فاضل و دانشمندو تحصیل کرده‌ای که ممکنست ممکن نباشند بیندیم که بتوانند در مجلس شورای ملی وکیل بشوند و انجام وظیفه کنند باید راه باز باشد چون مجلس یکجایی است که مکتب رجال خوبی است که برای این مملکت تهیه میکنند خوشبختانه گذشته ما این مطلب را کاملاً نشان میدهم که ما آنچه رجال خوب داشته ایم تمام شاگرد مکتب مجلس بوده اند و یک تقصی هم در کار ما هست که وکیل وقتی وزیر شد نمیتواند دوباره بیاید توی مجلس و حال اینکه در همه جای دنیا....

رئیس - آقای ملک مدنی تامل بفرمائید اکثریت نیست (بعد از چند لحظه عده کافی شد) بفرمائید.

ملک مدنی - بطوریکه عرض کردم ما باید این راه را باز کنیم برای اینکه اشخاص شایسته و با فضل و دانش بیایند اینجا و حقوقشان هم کافی باشد برای اینکه بتوانند وظیفه‌شانرا انجام بدهند ولی یک موضوع اخلاقی هم است که بنظر بنده این جنبه اخلاقی دارد و قانون هم لازم ندارد و آن اینست که آقایانی که متمکن هستند و خودشان هم میدانند متمکنند و در آمدشان طوریست که زندگی‌شان را تأمین میکنند بنظر بنده نیایستی آنها از این کمک استفاده بکنند (صحیح است) بنده این جمله را میگویم عرض کنم من خودم در سوم خودم بطوریکه قبلاً هم عرض کردم نکرتم اما در گذشته و آئینده راهم نخواهم گرفت بقیده بنده مصلحت است که ما اگر نمیتوانیم هزینه مملکت را عوض بکنیم یک قدری تقلیل بدهیم درست است که بودجه مملکت بردوش ملت ایران سنگین است این یک امر واضع است و خیال نمیکنم که مورد تردید باشد و بودجه مملکت یکیش هم بودجه مجلس است و اگر ما باصافی باطن دست بدهیم بهم و هر کسی قاضی خودش باشد و در کار خودش قضاوت کند البته همه کارها درست خواهد شد خیلی مشکلات از بین برداشته میشود (صحیح است) البته مقام نمایندگان شامخ است و بنظر بنده هیچ نباید این صحبتها بشود برای این که بنده همه آقایان نمایندگان را میدانم طوری هستند که همه متوجه وظایف ملیشان هستند و انشاءالله در آئینده هم وظایف خودشان را انجام میدهند اما راجع بروزنامه رسمی کشور که در اینجا مذاکره شد بنده میخواستم عرض کنم که این روزنامه بایک مقدماتی بوجود آمده و فراهم کاری که دارد میکند، همانطور که آقای امیر تیمور فرمودند یک کارهایی هم از نقطه نظر

تاریخ دوره چند ساله گذشته مجلس شورای ملی بعهده همان روزنامه و مدیر او که آقای هاشمی باشد هست من خیال میکنم بودن روزنامه ضرورت دارد و هیبى ندارد که باشد، انطور که در جلسات قبل هم فرمودی که بودجه بوده است عرض کرده‌ام منتهی بنده آقایان کار پردازان را مخاطب قرار میدهم که آنها بایستی دقت بکنند که صرفه جوئی بشود و در آنجا اگر یک چیزهای زیادی می‌بینند کسر بشود و دقت بشود اما خود روزنامه بنظر بنده ضرورت دارد، بنده دیگر عرضی ندارم راجع بآن کتاب لغت آقای دهخدا هم بطوری که گفته شد این یک چیز مفیدی است و مجلس هم در موقع خودش تشخیص داد و بنظر بنده باید یک کاری کرد که زودتر اینکار صلی بشود.

رئیس - آقای خادقی بعنوان کار پرداز دفاع میکنند بفرمائید.

خادقی - در این جا چند نکته آقایان نمایندگان محترم تذکر فرمودند که ضرورت دارد توضیحاتی بر عرض برسد و آقایان با استحضار کامل راجع برایی که میخواهند بدهند تصمیم اتخاذ بفرمایند نکته ای که آقای صفوی فرمودند راجع باختصاص تمام کارهای چاپی بچایخانه مجلس خواستم عرض کنم که این موضوع برای ایشان اشتباه شده و اینطور نیست که فرمودند چایخانه مجلس همانطور که آقای امیر تیمور و آقای ملک مدنی بیان فرمودند صرفاً و در درجه اول کارهای مربوط بمجلس شورای ملی را انجام میدهد یعنی صورت مشروح مذاکرات و چاپ فرهنگ دهخدا و اوراق و چیزهای مهم مجلس شورای ملی در مقابل اجرت چاپ می‌شود و همچنین اوراق بهادار دولت که طبع آن محتاج بیک دقت و مهارت خاصی است و کارهایی که از طرف دولت ارجاع میشود بدون مراجعه بچایخانه انجام نمیکرد و هیچوقت چایخانه مجلس مانع کارهای آزاد چایخانه‌ها نیست و بلی هم ندارد که باشد و امکان هم ندارد که باشد برای اینکه چایخانه مجلس یک فعالیت محدودی دارد یعنی در حقیقت در آن حوزه صلاحیت خودش وارد میشود و نمیشود بمجلس شورای ملی یا بدولت تکلیف کرد که شما با بودن یک مؤسسه چایخانه ای که با سرمایه دولت بوجود آمده و دارای دستگاههای منظم و دقیق هم هست کارتان را باین چایخانه ندهید و ببرید بچایخانه های آزاد بدهید که آنها کمک بشود ولی بنده عرض میکنم که چایخانه مجلس مزاحم آن چایخانه‌ها نیست که کار آنها را بگیرد و حتی الان هم با اطلاع دادند که اسلام بکنیم که آقایان با مطابع مطمن باشند که چایخانه مجلس مجال و کنجایش بیش از این کاری که دارد ندارد و قبول کار خارج نمیکند و حتی مراجعین و مشتریانی که رجوع میکنند با کمال ادب عذر میخواهد مگر اینکه خود جنابمالی علاقه داشته باشید که کتابتان در مطبعه مجلس که حروف نو و تمیز و اهراب دار دارد بچاپ برسد و حتماً اینجا چاپ شود آنرا هم خیال میکنم معطلی دارد پول هم زیاد نمیکرد بنابر این چگونه مزاحمتی نسبت بمطابع و چایخانه‌های آزاد نیست ولی یک نکته هست و آن این است که در طهران مطابع بیش از اندازه ضرورت و بازار گانی وجود دارد و خوبست بشرکتای چاپ تذکراتی

داده بشود که آقایان که معاینه دارند در هر ساعتی
 بیرون چون شهرستانها اغلب چاپخانه ندارد و این
 آقایان تکلیفاتشان را در شهرستانها بپردازند که هم
 روزنامهها و مطبوعات معنی فراتر چاپ بشود و هم
 اینها یکساعت بیشتری بیرون و این تصور اسلامتفیع
 بشود که چاپخانه مجلس مزاحم منافع آنها است.
 موضوع دیگر که از طرف نماینده محترم آقای
 امیرشیرازندگردد داده شد همانطور که در موقع خودش
 تصویب رسید پیشنهاد ایشان کار برداری مجلس
 هم طبع صورت مذاکرات دوره های گذشته را شروع
 کرد و آنها را چاپ کرد منتهی با این اختلاف که
 مواد آن از حیث کفایت و وسایل چاپ آنطوریکه مورد
 انتظار آقایان بود نبوده ولی از اینجهت که وجود
 ناقص بهتر از عدم محض است و مامم از این جهت که
 تحصیل زیادی بیوجه ملک نشود و احتمال خریدار
 زیادی هم نبود با کفایت ارزان و وسیله ارزان چاپ
 کردیم و حالا هم برای طبع مذاکرات دوره های
 بعد مقدمات فراهم شده است امیدوارم که با کفایت
 بهتری همانطور که انتظار دارید تا دوره پنجم
 طبع و توزیع بشود نکته دیگری که آقای ملکمدنی
 فرمودند راجع با کفایت بود البته تصدیق میفرمایند
 آقایان که رأی مجلس مطاع است مادامیکه رأیی
 داده نشده بود از طرف مجلس نه کار برداری مجلس
 و نه حسابداری مجلس و نه چاپخانه مجلس هیچوقت
 در این فکر نبودند که موجبات چاپ آگهیهای دولتی
 را فراهم بکنند ولی وقتی که پیشنهاد آقایان
 نمایندگان مجلس رأی داد ما ناچار مادامیکه نقض
 نشده است بایستی این تصمیم مجلس را که صورت
 قانونی دارد اجرا کنیم و نکتهای هم که هست این
 است در همان موقع توضیحاتی مادامیکه در این
 در این تبصره که آگهیهای که طبق قانون مدنی
 بایستی در روزنامه های کثیر الانتشار طبع بشود
 حتماً باید پروژنامه ها داده شود یعنی آگهیهای
 ثبتی و آگهیهای که طبق قانون آیین دادرسی مدنی
 بایستی پروژنامه کثیر الانتشار داده شود و جنبه
 قضائی و جزائی دارد حتماً باید با آنها داده شود و صرفاً آن
 آگهیهای که جنبه بازرگانی دارد از نظر دولت طبعی رأی
 مجلس پروژنامه رسمی اختصاص داده شده حالا هم اگر
 آقایان نمایندگان محترم پیشنهادی دارند و مجلس
 قبول میکند با هم کار برداری مجلس مجری قانونی است
 که مجلس شورای ملی تصویب میکند نکته دیگری
 آقای شاذلو فرمودند که خیلی باعث تعجب بود آن
 این بود که مجلس شورای ملی تصویب کرد که اضافه
 گسکی به نمایندگان که مجبورند و احتیاج دارند
 پرداخته بشود در همان موقع هم به یاد دهنده از آقایان
 لطف کردند توضیح دادند که این صرفاً برای نمایندگان
 است که خانه ندارند و برای هزینه بست و تلگراف
 و امثال اینها میگیرند باین وصف خود ایشان و اکثر
 از آقایان البته متفقاً قانونی ندارد که چرا گرفته اند ولی
 تعجب میکنم بنده گواز حسابداری صورت گرفته است
 فقط آقایان ملکمدنی و دکتر امینی و دکتر معظمی
 بنفع خزانه کشور نگرفته اند و در حدود ده دوازده
 نفر از آقایان هم که حقوق خودشان را به بنکامهای
 شهری اختصاص داده اند که از آنجمله آقای مسودی
 هستند و در حدود ۱۱ نفر دیگر از آقایان نمایندگان

باز این جمع مانی ندارد که آقایان کمترین حسته
 و با حکمت جوانردی همانطور که آقای ملک مدنی
 هم توضیح فرمودند از گرفتن پول خود داری فرمایند
 و اختصاص بدهند بگسائی که ضرورت دارد برای آنها
 و با چار هستند در یافت کنند همانطور که
 بنده در پیروز در پایان عرضم عرض سکرم در
 بودجه چاپخانه مجلس و در بودجه روزنامه رسمی
 توجه شده است که صرفه جوئی کامل بشود منتهی
 روزنامه رسمی خیلی از روزنامهها درآمد او را قش باندازای
 است که شاید تعجب آور باشد بطوریکه ملاحظه
 میفرمایند این جلدی که دست من است در حدود
 چهارصد و کسری صفحه است و یک شماره ای است که
 در یک روز انتشار یافته است بنا بر این کار روزنامه
 رسمی کار زیاد و سنگینی است که اگر یک روز
 به تأخیر بیفتد از نظر زیادی مواد و مطالب رسمی
 است که باید در آروز منتشر بشود بنا بر این
 کار برداری مجلس از نقطه نظر فرمایشات آقایان محترم
 توجه کرده است که در چاپ و توزیع روزنامه
 رسمی یک فعالیت بیشتری بشود و زودتر توزیع بشود
 و حتی برای اینکه اشخاص بخواهند بطور یک
 شماره هم بخرند روزنامه رسمی بوسیله اداره توزیع
 با یک قیمت ارزانی در دسترس کسانی که احتیاج
 دارند گذاشته میشود تا این انتقادی که آقایان
 دارند راجع به بطور جریان روزنامه مرتفع بشود
 رئیس - پیشنهادی از طرف آقای دکتر ملک
 میشود (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم بکفایت مذاکرات رأی گرفته شود
 رئیس - آقای دکتر ملک
 بودجه مجلس مذاکرات بقیه بنده بعد کافی شده
 است و در کلیات هم آقایان راجع بساده اول
 مذاکراتی سکردند و بنا بر این پیشنهاد من
 توضیح ندارد
 رئیس - اگر مخالفی نباشد رأی هم نمیخواهد
 باتمامتفلیح - بنده مخالفم
 رئیس - بفرمائید
 باتمامتفلیح - بنده از این جهات مخالف
 هستم با کلیات مذاکرات زیرا ما نماینده ایم اینجا
 قوانینی وضع میکنیم و روزی مردم را قطع میکنیم
 با این پیشنهادی که آقای مهندس رضوی سکردند
 و قرار شد تمام اعلانات و کارهای دولت را چاپخانه
 مجلس بدهند نتیجه اش این شد که تمام چاپخانه های
 ولایات الان بیکار هستند بخصوص آذربایجان
 چاپخانههایشان بکلی دست از کار کشیده اند و درها را
 بسته اند دوم اینکه روزنامه های ایران که هدایت
 افکار مردم را می کنند ناچاراً مجبورند وقتی که
 اداره نشدند برای دیگران بنویسند و از دیگران
 استفاده کنند ما میخواهیم که روزنامهها اداره کنند
 خودشان را بنده خیال میکنم بودجه مجلس رقم بزرگی
 نیست و حتی صد درصد بنده موافق هستم که دو
 برابر اینهم مجلس ایران بتواند بودجه داشته باشد
 ما اصلی که میکنیم تولید ثروت در ایران نمیکیم
 اینها صرفه جوئی نیست که آقایان نمایندگان دولتی
 میکنند من بودجه این مملکت را میتوانم از یک
 صغری ایران بدهم و تضمین هم میکنم اگر شما
 جنوب ایران را سدش را به بندید و عمل بکنید

بودجه مملکت را خواهد داد.
 رئیس - راجع به تکلیفات مذاکرات
 صحبت کنید.
 باتمامتفلیح - پس بنده پیشنهاد میکنم
 با آقایان نمایندگان دقت بفرمائید شا که نیامده اند
 اینجا روزی مردم را قطع بکنید و انحصار برای
 مردم بگذارید من مخالف هر انحصاری هستم
 بخصوص اینکه مطبوعاتمان را کشتان را ببندید و
 بدهید بخارجها.
 رئیس - آقایانیکه با کلیات مذاکرات
 در ماده اول موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند)
 تصویب شد. پیشنهادی رسیده است این پیشنهاد
 قرائت میشود بدمجموع رأی گرفته میشود
 (پیشنهاد آقای اردلان شرح زیر قرائت گردید)
 اینجانب تبصره العاقبه زیر را پیشنهاد مینمایم
 تبصره - هر یک از نمایندگان مجلس شورای ملی
 که از وکالت استعفاء نمایند میتوانند بدون شرط مدت
 ۳ ماه مندرج در ماده دوم قانون ۲۲ تیر ۱۳۲۶ هر یک
 از خدمات دولتی را موقتاً قبول نمایند. اردلان
 رئیس - آقای اردلان توضیحی دارید بفرمائید
 اردلان - آنموقی که بودجه ۱۳۲۶ مجلس مطرح
 بود بعضی از آقایان نمایندگان محترم پیشنهادی فرمودند
 که نمایندگان مجلس در موقعیکه انجام وظیفه نمایندگی
 می نمایند از بسیاری مشاغل محروم بشوند، منجمه
 وکالت دولت بود. منجمه حکمت بود، منجمه
 دریافت حقوق از مؤسسات ملی بود، بنده چون
 منجر کمسیون بودم و عقیده و ایمان داشتم که وکیل
 مجلس وقتیکه وکیل هست نباید این کار را بکند
 موافقت کردم و بعد هم چون پیشنهاد تجزیه داده شده
 بود مجلس شورای ملی رأی داد و حالا بنده عرض
 میکنم که همانطوری که وکیل مجلس شورای ملی
 در موقع انجام وظیفه وکالت باید محروم باشد از بعضی
 مشاغل و کارهای دولتی همانطور هم اگر آن وکیل
 مجلس از وکالت استعفاء داد بایستی مثل یک فردی از
 افراد این مملکت آزاد باشد و بتواند هر شغلی را
 قبول بکند، یعنی مطابق قوانین مربوطه الان
 اینطور نیست، اگر بنده یک عضو اداری بودم و
 انتخاب شدم و آمدم در مجلس دیدم که کمسیونهای
 مجلس تشکیل نمی شود و در مجلس کاری نمی توانم
 بکنم اگر بخواهم از کار نمایندگی استعفاء بکنم
 نمی توانم کار دولتی قبول بکنم و قانونی هست که مانع
 است بنابر این عدالت این طور حکم میکند وقتیکه
 ما محدود کردیم نمایندگان را از اینکه در موقع
 انجام وظیفه نمایندگی یک مشاغل آزادی را قبول
 بکنند وقتیکه این شخص از نمایندگی کناره گیری
 کرد او هم مثل اهالی این مملکت است آزاد است،
 میتواند از آنچه که قانون بهش حق میدهد استفاده بکند
 در صورتیکه در ۲۲ تیرماه ۱۳۲۶ قانونی از مجلس
 شورای ملی گذشت که ماده دوم آن اینست
 که تا انتضاء هر دوره تقنینیه نمایندگان مجلس شورای
 ملی نمیتوانند هیچیک از خدمات دولتی را موقتاً
 قبول نمایند مگر اینکه ۳ ماه قبل از قبول دوره نمایندگی
 استعفاء کرده باشند و در آن تاریخ این محدودیت هائی
 که در بودجه بهمین ماه ۱۳۲۶ رأی دادیم نبود،

وکیل هم حکمت دولت را قبول میکرد، هم وکالت
 دولت را قبول میکرد و هم در مؤسسات دولتی و یا
 مؤسسات منی که با سرمایه دولت بود حقوق میکرد
 حالا ما چون این محدودیت ما را قائل شده ایم بقیه
 بنده باید این محدودیت را برداریم یعنی وکیل
 مجلس را آزاد بگذاریم وقتیکه از وکالت استعفاء
 داد یک فرد آزادی باشد تا بتواند کارهای خودش
 را انجام بدهد. (صحیح است)
 رئیس - آقای مکی مخالفید بفرمائید.
 مکی - البته آقایان نمایندگان محترم تصدیق
 میفرمایند که عده ای که اینجا است نمایندگی را دارند
 از طرف یک دسته ای از مردم این کشور بهشان رأی
 داده شده که بیایند موقتاً خدمت نمایندگی مردم را
 قبول بکنند، اگر یک کسی آمد و نمایندگی
 مردم را قبول کرد و بعد در حین نمایندگی خیال وزارت
 بشرش زده مجبور است که وکالت را رهنظر بکند یعنی
 اسقاط حق چندین هزار نفر از مردم را بکند و بیاید وزارت
 را قبول بکند در صورتیکه وکالت را برای ۲ سال
 که طبق قانون قبول کرده است بایستی تا آخرین
 روز ۲ سال در مجلس شورای ملی انجام وظیفه کند
 حالا اگر یکوقت اوضاع عمومی مجلس یا اوضاع
 عمومی جهان اقتضا بکند که یک نماینده ای واقفاً
 برایش خدمت در مجلس شورای ملی فوق العاده گران
 باشد و غیر قابل تحمل باشد این باید این اندازه ضرر
 ۳ ماه حقوق نمایندگی هم بر خودش هموار بکند و
 ۳ ماه برود توی خانه اش، اگر واقفاً کسی پیدا شد
 که از حقوق نمایندگی صرف نظر کرد قطعاً انقدر
 استغنائی طبع بلند نشود. دارد که بتواند ۳ ماه حقوق را
 هم صرف نظر بکند، کسی که این اندازه همتش بلند
 است که برای خدمت بمملکتش از وظیفه نمایندگی
 صرف نظر بکند این سه ماه حقوق را میتواند صرف نظر
 بکند (سزاوار - استخدام هم میتواند شود ولی
 حقوق نکند) اگر این لغو بشود یک اشکالاتی
 برای مجلس و برای مملکت ایجاد میکند (صحیح
 است) غالب از آقایان نمایندگان بدشان نیاید که
 وزارت بکنند البته بنده هم غالب از آقایان را
 به صلاحیتشان مترف هستم ولی ما هم ۱۲ وزارت
 خانه یا ۱۰ وزارتخانه بیشتر نداریم ما شاء الله منتظر
 آلوزراء در مجلس شورای ملی خیلی داریم همه آقایان
 بفکر وزارت میافتند و هر روز استعفاء میکنند، کابینه
 میآورند، کابینه میریزند و این کابینه انداختن و کابینه
 آوردن و کابینه بردن در مجلس مدعی بشود (اردلان
 آقا وکالت بهت است از وزارت) بنده نمی میکنم
 که آقایان همان قانونی که روی فلسفه ای در این مجلس
 گذشته است معتقد باشیم و اجاره ندهند که آن قانون
 لغو بشود و عیال ما دیده ایم که اشخاصیکه میخواهند
 وزیر بشوند کسی با آنها که مخالفت نکرده ما خودمان
 هم رأی دادیم رفتند وزیر هم شدند برای اینکه
 از سه ماه حقوقشان قبلاً صرف نظر کردند و بنا بر این
 تشریفات کار را قبلاً عملی سکردند بنا بر این استعفاء
 میکنم آقایان از این پیشنهاد صرف نظر بفرمائید برای
 اینکه اصول کابینه سازی و کابینه اندازی مدعی بشود
 هر روز مجلس شورای ملی و بالنتیجه مملکت دچار
 اشکال میشود.

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای
 اردلان، یک مرتبه دیگر قرائت میشود (شرح سابق
 قرائت شد) رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای
 اردلان که تبصره ماده یک باشد آقایانیکه موافقت
 قیام میکنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. رأی
 گرفته میشود بماده یک با تبصره.
 ابوالحسن رضوی - بنده پیشنهاد تجزیه میکنم
 رئیس - آقایان توجه کنید پیشنهاد تجزیه
 رسیده و به تبصره جداگانه بماده جداگانه رأی گرفته
 میشود (صحیح است).
 اردلان - تبصره را که رأی دادیم
 همین دقتی - اختصار نظامنامه داریم
 رئیس - مورد توجه واقع شد ولی باید به
 مجموعش رأی گرفته بشود بنا بر این رأی گرفته
 میشود اول بماده بعد به تبصره حالا رأی گرفته می
 شود بماده یک بدون تبصره آقایان موافقت قیام
 کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. رأی
 گرفته میشود به تبصره.
 اردلان - این را آخر باید رأی گرفت
 رئیس - الان باید رأی گرفت بعد رفت بماده
 دوم و آخر مجموعش را باورقه باید رأی گرفت
 اردلان - الان رأی گرفتیم
 رئیس - بقابل توجه بودنش رأی گرفتیم
 دکتر همین دقتی - بنده یک خطاری قبلاً کردم
 قبل از اینکه رأی بگیریم باین تبصره بنده این تبصره
 را مطابق ماده ۶۵ آیین نامه قابل رأی نمی دانم
 در طرح بودجه و برخلاف و خارج از حدود قوانین
 جاریه است بایستی جداگانه طرح بشود
 رئیس - ماده ۶۵
 دکتر همین دقتی - بلی ماده ۶۵
 رئیس - باین تبصره مخالفتی ندارد ماده ۶۵
 قرائت میشود.
 (شرح زیر قرائت گردید)
 ماده ۶۵ - در قانون بودجه هیچ طرحی را
 که مستلزم از زیاد مقرر یا آمد مدعا یا وظیفه باشد
 بتوان ماده العاقبه یا بعنوان اصلاح نمیتوان پیشنهاد
 کرد و همچنین است طرحی که خواه مستلزم احداث
 تأسیسات باشد یا وظائف بوده خواه باعث توسعه
 هر یک از این سه فقره خارج از حدود و قوانین جاریه
 باشد
 رئیس - این مربوط باین ماده نیست
 سزاوار - پیشنهاد خرج است
 رئیس - خرجی نیست، رأی گرفته میشود
 به تبصره پیشنهادی ماده اول آقایانیکه که با تبصره
 موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد،
 البته یک جزء هم اینماده دارد که آقایان مسبق
 هستند بنا بر این قرائت میشود
 جزء یک بکار برداری مجلس اجازه داده میشود
 کمک هزینه مربوط بمجلس شورای ملی و اداره
 چاپخانه مجلس و اداره روزنامه رسمی کشور را تا
 آخر سال ۱۳۲۷ از محل درآمد عمومی کشور از
 وزارت دارائی دریافت دارد.
 رئیس - تبصره ماده یک - آگهی های دولتی مانند سابق
 و بطوریکه در سال ۱۳۲۶ عمل میشده بین جرائم

رئیس رای گرفته می شود بماده یک با تبصره
 و این جزء کفایت شد آقایانیکه موافقت قیام کنند
 (اکثر برخاستند) تصویب شد بماده دوم مطرح است
 قرائت میشود.
 (شرح زیر قرائت گردید)
 ماده دوم - برای حقوق و هزینه ۱۲ ماهه سال ۱۳۲۷
 اداره چاپخانه مجلس مبلغ نه میلیون و هشتصد و
 چهل و یک هزار و سیصد و بیست و هشت ریال ۹۸۴۴۳۲۸
 مطابق فقرات ۲ و ۱ ضمیمه اعتبار بکار برداری مجلس
 داده میشود.
 رئیس - آقای رضوی مخالفید؟
 ابوالحسن رضوی - در این بودجه ایکه
 تصویب شده است این کلمات جزء بجای تبصره نوشته
 شده است و با جزء بودن این قسمتها که در واقع
 ضمیمه خود ماده است آنصورت تبصره ای دیگر از
 بین میروند باینمناسبت بنده میخواستم اول عرض کنم
 کدر هر موقع که ماده مطرح میشود این جزء ها هم
 ضمیمه اش هست دوم این که بنده میخواستم از موقع
 استفاده کنم و از آقایان تقاضا بکنم در هر مورد
 وقتی یک مطلب جدیدی ضمیمه یک موضوع میشود
 فکر مجلس مهیا نیست از برای اینکه بتواند در آن
 مطلب جدید کاملاً با جهات مختلف اظهار نظر کند
 (صحیح است) فقط میخواستم استعفاء کنم هم چوطرحها
 همچو پیشنهادها هر جا هست آقایان اجازه بدهند
 در ضمن طرح جداگانه با فوریت مطرح بشود و حرف
 هایشان را بزنند.
 رئیس - یک جزء هم در این ماده قرائت بشود
 و رأی گرفته می شود.
 (جزء یک از ماده دوم شرح زیر قرائت گردید)
 جزء ۱ - بکار برداری مجلس اجازه داده می شود
 کمک هزینه کارگران فنی چاپخانه مجلس را تا آخر
 سال ۱۳۲۷ از محل درآمد چاپخانه مجلس
 بردارد.
 رئیس - رأی گرفته میشود بماده دوم و جزء
 آن آقایانیکه موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند)
 تصویب شد. ماده سوم مطرح است قرائت میشود.
 ماده سوم - برای حقوق و هزینه دوازده ماهه سال
 ۱۳۲۷ اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی
 ایران مبلغ سه میلیون و شصت هزار و چهار صد و
 پنجاه ریال مطابق فقرات ۲ و ۱ ضمیمه اعتبار بکار
 برداری مجلس داده میشود.
 رئیس - کسی اجازه نطق نخواسته است ولی
 پیشنهادات زیادی رسیده است که قرائت می شود.
 اردلان - مخیر بنده یک تقاضائی دارم چون
 بنده در روز در ...
 فولادوند - ۶ پیشنهاد راجع با کفایت های
 دولتی است.
 اردلان - (مخیر) آقای رئیس تقاضا میکنم
 چون چندین پیشنهاد مربوط بیک موضوع است همه
 قرائت بشود.
 رئیس - بلی پیشنهادات قرائت می شود،
 پیشنهادات مشابه را قرائت کنید
 (پیشنهاد آقای دهقان شرح زیر قرائت گردید)
 تبصره ماده یک - آگهی های دولتی مانند سابق
 و بطوریکه در سال ۱۳۲۶ عمل میشده بین جرائم

پیشنهاد آقای عباس اسلامی بشرح زیر
(فراغت گردید)

پیشنهاد میکنم شرح زیر بعنوان تبصره بودجه مجلس افزود شود. از تاریخ تصویب این قانون کلیه آگهیهای ادارات کفالی السابق به روزنامه ها داده شود و اداره کلیه تبلیغات منکلف است آگهی های واصله از ادارات را بدون اینکه تیبیش شود بین روزنامه ها برای درج توزیع و پخش نماید.

(پیشنهاد آقای دکتر متین دفتری بشرح زیر فراغت گردید)

پیشنهاد میکنم جمله ذیل بعنوان جزء دو ماده اول قانون بودجه ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی اضافه شود:

جزء دوم: جز سوم ماده سوم بودجه سال ۱۳۲۶ مجلس شورای ملی مصوب ۱۴ بهمن ماه ۱۳۲۶ راجع به نشر آگهی های دولتی در روزنامه رسمی منحصراً نسخ میشود.

رئیس: یک پیشنهادی است قرائت میشود و رای گرفته میشود و بعد مابقی را که مشابه است نمیخوانیم.

فولادوند - آقای دکتر متین دفتری - آقای دهقان - آقای اسلامی - آقای باستانی - آقای صفوی این پیشنهادات مشابه است.

رئیس: بسیار خوب عرض میکنم بنده سوم آقای دکتر متین دفتری پیشنهاد داده ولی اول پیشنهاد آقای دهقان است. بفرمائید آقای دهقان

دهقان: پیشنهاد کرده اند که جراند مانند سال گذشته حق داشته باشند از آگهیهای دولتی که منحصر شده است پروژ نامه رسمی استفاده بکنند بقیه بنده بزرگترین تجاوزی که بحق جراند شده است تصویب طرحی بوده است. در سال ۱۳۲۶ باین مضمون که آگهی هارام منحصراً در روزنامه رسمی درج کنند و روزنامه های ملی محروم از این حق باشند در صورتیکه این حق مسلم روزنامه ها است و یکی از وسائل است که روزنامه های ملی را تقویت میکند و نباید این حق را از آنها گرفت بخصوص که روزنامه رسمی را هم کسی نمیخواند که مردم بتوانند این آگهی ها را بخوانند مگر اینکه در جراند آگهی کنند یعنی این روزنامه رسمی را باید در سایر جراند آگهی کنند که بابا بروید آگهی ها را در روزنامه رسمی بخوانید بسلامت دولت از نظری که برای آگهی های خودش دارد استفاده نمیکند یعنی کسی نمیتواند از این مزایه ها و منافعه خیر دار باشد و از این لحاظ هم زبان بزرگی متوجه دولت میشود بنده میخواستم استدعا بکنم از آقایان که توجه بفرمائید بهمان ترتیبی که در سال ۲۶ آگهی های دولت توزیع می شده حالا هم بهمان ترتیب توزیع شود.

سز اواری - مخالفم

رئیس: بفرمائید

سز اواری: بنده حضورتان عرض کنم مخالفم با وضع روزنامه ها و اینکه یک کمک و مساعدتی پروژ نامه ها و جراند بشود فقط از نظر کمیسیون مجاسات که این قسمت را رسیدگی کرده است یک توضیحی لازم که لازم است باستحضار آقایان برسانم

بودجه بر فرض و طول چایخانه مجلس شورای ملی که در اطرافش اینهمه بحث است از آنطرف می گویند هزینه فوق العاده سنگین دارد از آنطرف در آمدی هم ندارد این موضوع که پیش یقینی شده کسی آگهی ها را منحصراً پروژ نامه رسمی نکرده فقط یک قسمت از اعلانات رسمی است و بجز آن اعلانات تیبیش است ولی آگهی های سکه بایستی در روزنامه های کثیر الانتشار درج شود آنها مخصوص همان جراند است البته ما پیش یقینی حکم کردیم از این راه تقریباً در همین سال ۲۷ متجاوز از یک میلیون و نیم تومان به درآمد چایخانه مجلس اضافه خواهد شد بنا بر این این یک درآمد قابل توجهی است از طرفی این موضوع اعلانات را خود آقایان ارباب جراند هم میدانند که این اسباب دست دولت است و تبعیض هم میشود نسبت به روزنامه های که دلشان میخواهد میدهند و نسبت به جراند دیگری که نظرشان نیست نمیدهند و تبعیض میشود بهر صورت بکدهای ناراضی میشوند و بکده قلیلی از جراند هم ممکن است استفاده بکنند بسلامت بنده یک توضیح دیگر باز میدهم که هر سابق اینطور بوده است که یک شماره اش را پروژ نامه رسمی میدادند و اینطور نبوده که همه اش را باینجا بدهند یک نوبت را میدادند پروژ نامه رسمی و دو نوبت دیگرش را پروژ نامه هامیدادند بهر صورت نظر بنده اینست که گذشته از اینکه این یک لطمه ای وارد میکند به درآمد چایخانه مجلس اصلاً این یک پیشنهاد خرجی است و پیشنهاد خرج از طرف آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی بنظر بنده بی موضوع است این پیشنهاد خرج است (دهقان - چه پیشنهاد خرجی است) شما میخواهید بگویند که از جمله رسمی بگیری بدهید بجراند.

رئیس: عده برای رای کافی نیست.

اردلان: آقای رئیس کمیسیون محاسبات میگوید که این پیشنهاد خرج است.

اسلامی: نیست آقا چه خرجی هست آقا.

پرزویی: آقای فولادوند پیشنهاد بنده را قرائت بفرمائید.

فولادوند: پیشنهادی شبیه باین پیشنهاد است که مربوط با آقای دکتر متین دفتری است قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم جمله ذیل بعنوان جزء دوم ماده سوم قانون بودجه ۱۳۲۷ مجلس شورای ملی اضافه شود.

جزء دوم: جزء سوم ماده سوم بودجه سال ۱۳۲۶ مجلس شورای ملی مصوب دولتی در روزنامه رسمی منحصراً نسخ میشود.

پرزویی: پیشنهاد بنده را هم قرائت بفرمائید.

رئیس: پیشنهاد آقای پرزویی را هم بخوانید. (شرح زیر قرائت گردید)

مقام ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد مینمایم که یک نسخه از آگهی ها باید پروژ نامه رسمی داده شود و یک نسخه هم بجراند کثیر الانتشار.

(پیشنهاد آقای اسکندری بشرح زیر قرائت گردید)

مقام ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم باستثنای روزنامه اعلانات.

صکی: بایشهاد آقای عباس اسکندری بنده موافقم.

رئیس: پیشنهادات همه مشابه است مقصود نسخ آن رائی است که داده شده است (صحیح است) **اسلامی:** مال بنده یک جزء جلیده دارد.

رئیس: مال آقای اسلامی هم قرائت شود **اردلان:** مال آقای دکتر متین دفتری قابل رای است ولی دیگران قابل رای نیست.

رئیس: پیشنهادات یکی یکی قرائت میشود هر کدام که مشابه باشد تکلیفش معلوم است آقایان توجه بفرمائید پیشنهاد آقای دهقان را قرائت بفرمائید (شرح سابق قرائت شد)

رئیس: آقای دکتر متین دفتری توضیحی دارید؟

دکتر متین دفتری: عرض کنم که پیشنهاد بنده پیشنهاد نسخ است. پیشنهاد آقای دهقان که خوانده شد نوشته اند بر تیبی که معمول بوده ما چه میدانیم ترتیبی که معمول بوده است چه جور بوده است. ترتیب خوبی بوده یا بدی بوده است. از روی عدالت و از روی اینکه روزنامه هائیکه کثیر الانتشار هستند مطابق قانون اینطور بایستی تقسیم شود و بنده استفاده میکنم از موقع و میخواستم دو کلمه توضیح بدهم راجع به پیشنهاد خود آقایان همه میدانند که جراند در خارج همیشه از اعلانات زندگی می کنند (دکتر امینی - اعلانات مردم) همین را میخواستم عرض کنم آنجا روی رژیم اقتصادی مملکت یک طوری است که مردم اعلانات دارند ولی اینجا رژیم اقتصادی ما طوری است که نصف از دست دولت است و کارها همه دولتی است و تاجری که آزادانه واقفا کالای خودش را عرضه بکند و محتاج به آگهی شود اینجا اصلاً موضوع ندارد و کار ما بواسطه رژیم اقتصادی ما همه در دست دولت قرار گرفته باین مناسبت بنده این پیشنهاد را کردم و الا اگر بنا بود که یک آزادی کامل در تجارت ما بود حق این بود که البته روزنامه های ما از اعلانات آزاد زندگی بکنند و چون اعلانات آزاد اینجا وجود ندارد بنده این پیشنهاد را کردم.

رئیس: پیشنهادی رسیده که قرائت می شود مقدم است.

(پیشنهاد آقای گنجی ای بشرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم بودجه مجلس از دستور خارج شود.

حاذقی: بنده مخالفم.

دهقان: آقا اعلام رای کردید.

رئیس: آنوقت عده برای رای کافی نبود بفرمائید آقای گنجی ای.

گنجی ای: بنده از جمله کسانی هستم که باین لایحه بودجه مجلس رای نخواهم داد و دلیلش اینست که ما عوض اینکه بودجه مملکتی را بیاوریم اینجا مطرح بکنیم و تکلیف دولت و کارمندان معلوم بشود که اینهم جزئی است از آن کن بی نتیجه این را مقدم می شماریم. بنا بر این بنده عقیده ام

اینست که این را پس بگیری و لایحه بودجه کل کشور را مطرح بکنید.

دکتر مصباح زاده: بنده ممکن است توضیح بدهم.

حاذقی: اجازه بفرمائید؟

مخبر: حاضر نیستند دولت.

رئیس: آقای ملک مدنی.

هلاک هدلی: پیشنهاد آقای گنجی ای نماینده محترم پیشنهادی است که خواستند تذکر بدهند که باید کمیسیون بودجه تسریع کند در تهیه خبر یکدوازدهم برای اینکه حقوق کارمندان دولت بتأخیر نیفتد اصلاً نظر ایشان اینست بنده هم اصولاً باین نظر موافق هستم و میخواهم عرض بکنم که هر چه زودتر کمیسیون بودجه مجلس این نظر را تأمین بکند و خبرش را به مجلس بدهد و اگر چنانچه امروز عصر این کار را بکنند و برای پس فردا (پنجشنبه) ما بگذرانیم این را و البته روز آخر ماه بکارمندان دولت حقوقشان داده میشود ولی این مناقات باین ندارد که بودجه مجلس را هم ما تصویب بکنیم زیرا در ضمن این بودجه مجلس یک عده کارمندان جزء اداری مجلس هم هستند که آنها هم مثل سایر کارمندان دولت هستند بنا بر این موافقت بفرمائید که پیشنهادتان را چون قصد تذکر داشتید پس بگیری و بنده هم موافقم مجلس هم خیال نمیکنم باین نظر مخالفتی داشته باشد و از آقایان اعضاء کمیسیون همگی خواهش میکنم امروز عصر بنشینند و این خبر را تهیه بکنند و مجلس بدهند (دکتر امینی - مشغولند آقا) برای اینکه کار دولت و کار بودجه مربوط بستمه مین دولت نیست حقوق کارمندان دولت بایستی داده بشود حساب دولت هم یک مطلب حلجده ای است.

رئیس: استرداد فرمودید آقا؟

گنجی ای: در صورتیکه کمیسیون بودجه هفته آینده خبرش را بدهد پس گرفت.

رئیس: رای گرفته میشود پیشنهاد آقای دهقان آقایانیکه موافقت قیام کنند (عده کمی بر خاستند) تصویب شد. پیشنهاد دیگری از آقای دهقان رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم ماده سوم بشرح زیر اصلاح گردد.

ماده سوم - برای حقوق و هزینه ۱۲ ماهه ۱۳۲۷ چاپ صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی مبلغ یک میلیون ریال اعتبار بکار برداری داده میشود که طبق صورت حساب و سازمانی که به تصویب کمیسیون دارائی مجلس خواهد رسید به مصرف برساند.

رئیس: پیشنهاد خرج است (دهقان - خرج نیست آقا اصلاح ماده سوم است اجازه بفرمائید) بفرمائید.

دهقان: ماده سوم مربوط طبع و توزیع و اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی است که ریختن این است که ملاحظه بفرمائید. این روزنامه را بهش میگویند روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران که بقیه بنده بی ریخت ترین و بد شکل ترین مطبوعات مملکت است (فولادوند - عکس زن لغت ندارد)

و باید یک روزنامه ای که میگویند روز نامه مجلس شورای ملی اصلاً مطابق ششون مصلحت است یک صورت و یک آبرو و یک ترتیبی داشته که بتواند خواننده جلب کند متأسفانه این چیزی که باسم این نام مهم چاپ میکنند لایق این نام نیست و این نام برازنده این اوراق نیست بنده پیشنهاد کردم که ما اصلاً صرف نظر بکنیم از اینکار چون مانع از این کار نمی بریم فقط گمان میکنم که مجلس مقصودش این بوده است که مذاکرات مشروح مجلس طبع و توزیع بشود که این اثر بیانند و حالا آمده اند بنام روز نامه رسمی سه میلیون و کسری ریال در سال خرج میکنند بنده پیشنهاد میکنم که بجای این سه میلیون ریال یک میلیون ریال خرج طبع و توزیع صورت مشروح مذاکرات مجلس بکنند و از چاپ روز نامه رسمی کشور شاهنشاهی باین ترتیب خودداری کنند البته اگر در آینده یک وضع حسابی و آبرومندی برای اینکار فراهم بشود عیبی ندارد ولی باین ترتیب و این خرج هنگفت حیف است که ما این کار را بکنیم و اسم روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی را بد نام کنیم سه میلیون ریال خرج این روز نامه رسمی کشور شاهنشاهی میکنند و بنده تمهید میکنم همین ورقه را مقدار دو برابر فنی که چاپ میشود با یک نلش این مبلغ چاپ و توزیع کنیم و این تشکلات را هم نداشته باشد و این خرج بیهوده است و آبروریزی هم در مطبوعات کشور فایده ای ندارد بنده فقط پیشنهاد کردم بجای سه میلیون ریال یک میلیون ریال فقط طبع و توزیع صورت مذاکرات مجلس شود.

رئیس: آقای حاذقی.

حاذقی: بطوریکه بر عرض مجلس رسیده روزنامه رسمی یک وظایفی دارد باید آن وظایف را انجام بدهد. نمیتوان بدون مطالعه این طرحی را که مطالعه وقت غمخورد کرد و این پیشنهادی را که آقای دهقان فرمودند هزینه ای است که حداقل هزینه های ضروری است (یک نفر از نمایندگان - حد اکثر) البته روزنامه یک عده ای کارمند دارد چون مؤسسه دولتی است مثل سایر وزارتخانه ها اگر چنین باشد باید یک عده ای از کارمندان را بیرون بکنند ولی نظر مجلس این نیست که عده ای از مستخدمین از کسانی که از صندوق دولت ارتزاق می کنند بدون اینکه تکلیفی برای آنها تعیین بشود آنها را بیرون بکنند راجع به آن کراتی که آقای دهقان فرمودند البته مذاکرات خشک مجلس و مذاکرات آقایان نمایندگان اقتضای این را ندارد که یک روزنامه بازرگ و برقی و یک روزنامه ای که مشتمل بر صورتی باوقفتنک و جالب باشد که آقای دهقان فرمودند منتشر شود و البته تصدیق خواهید فرمود که روز نامه رسمی که چاپ میشود تنها از نظر جلب خواننده نیست البته اگر کسانی که علاقه مند هستند و میخواهند مطالبی را بخوانند خودشان دنبال روز نامه ها میروند و کسانی که نخواهند البته دنبال آنها نخواهند رفت و این پیشنهاد بنده مطابق مصلحتی است که برای روزنامه ضرورت دارد (صحیح است)

رئیس: دیگر پیشنهادی نیست. رای گرفته میشود به پیشنهاد آقای دهقان آقایان که موافقت قیام کنند (عده کمی بر خاستند) تصویب شد. رای گرفته میشود بنامه سوم. اجازه آن.

بعضی از نمایندگان: به پیشنهاد ما رای نگیرند.

رئیس: پیشنهادی از طرف آقای محمد علی مسعودی رسیده است قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

این جانب حاضر مجله رسمی کشور شاهنشاهی را با بودجه دو میلیون ریال در سال اداره کنم.

محمد علی مسعودی: عرض کنم در ده این است که چیزی که مربوط بمجلس و مربوط بخودمان است آن را زود دو دستی می چسبیم و هیچ توجهی نداریم ولی آنچه مربوط به خارج است میخواهیم مورد از ماست بکشیم ملاحظه بفرمائید آقای شادورد جلسه قبل اینجایک بیاناتی کردند سه میلیون و شصت هزار ریال بودجه روزنامه رسمی است بنده حساب کردم چاپ کاغذ و بودجه اداری آنجا در صورتی که بیست نفر از اعضاء فنی و آقای هاشمی هم که در رأس آن باشند دو میلیون ریال بیشتر خرج ندارد یعنی اگر یک کسی بپاید متصدی این کار بشود، توجه بفرمائید، بنده خودم حاضر در معترض رسمی تمهید کنم. (یک نفر از نمایندگان - آقای دهقان با یک میلیون ریال حاضرند) ایشان میگویند مذاکرات تنها را بنده میگویم با وضع فنی که بیست نفر از کارمندان باشند از چهل نفر بیست نفر هم باقی باشند (اردلان - باقی را چکنیم) در قسمت چاپ هم همینطور است، شما یک میلیون ریال برای چاپ آن قائل شده اید، بنده حاضرم بنقاصه بگذارید شما چرا این کار را میکنید شما که معتقدید باید صرفه جوئی بشود بپایه این قسمت را بنقاصه بگذارید که ببینید چقدر زیاده تر میکنید، چایخانه مجلس مناقش موهوم است این منفعت نیست چیزی که بایستی صد و بیست هزار تومان بگیرند دویست هزار تومان میگیرند، هشتاد هزار تومان را بگذارید به منفعت شما تمام بشود، شما میباید تمام آگهیها چاپ تبر، اوراق بهادار تمام اینها را منحصراً بکنید بچایخانه مجلس هنر و فن را در این مملکت میکشید این عمل بسیار بد است هیچ صاحب هنری نمیتواند ماشین های رنگی بیاورد، ماشین های خوب در این مملکت وارد کنند برای چاپ اوراق بهادار، برای چاپ های رنگین برای چه؟ برای این که این کار منحصراً بعهده مجلس شورای ملی است و در نتیجه شما همه اسناد و این قبیل کارها را منحصراً میکشید بچایخانه مجلس (صحیح است) بنظر من مطلقاً باید این قبیل کارها آزاد باشد (صحیح است) هنر و فن مطبعت خودش فن است هنر است. شاعر و فن را بواسطه همین انحصار ها جلوی آنرا میکشید (اردلان - انحصار نیست آقا) انحصار است آقا چرا انحصار نیست، شما میباید می نویسد که تمام اوراق بهادار باید در چایخانه مجلس طبع شود، تمام آگهی های دولتی در مطبعت مجلس چاپ بشود اگر از قدیم این طور بود صحیح است صاحبان مطابع چاپ خانه وارد نمیکنند، یکی بلند میشود میزود در مشهد

باید که در این کارها را در مرکز منحصراً بکنند
 و باقی مانده تمام صاحبان مطابع در شهرستانها
 درستان مالیه است روی دستشان (صحیح است) باید
 اصلاح این موضوع انحصار ازین برود و موضوع چاپ
 هم بالاخره بناقصه باید گذاشته شود و بنده خودم
 هم تمهید می کنم بادیست هزار تومان ویست تراز
 اعضاء آنها که آقای هاشمی و چند نفر از اعضاء
 قدیشان در رأس این کار باشند اداره کنم و مطالب
 مجلس را بلاسلفاً ساعت پس از دادن از طرف مجلس
 در تمام طهران توزیع و منتشر کنم آقای حاذقی شما
 بکلیه ای بر میدارید میآورید اینجا اعلانات مالیات
 برد آمد را که در روزنامه رسمی درج شده بمانشان
 میدهد شما پنج روز یکدفعه ۴ صفحه چاپ میکنند
 سالی یکدفعه هم اینطور چاپ میکنند این ها را
 شما لقاها شبهه نکنید آقای حاذقی ملاحظه میفرمائید
 ما خودمان اهل اینکار ما هستیم اهل فنیم حقیقت را
 بگوئید در سالها که مرتبه این مجله را باین شکل
 چاپ میکرد بقیه اش دو صفحه و چهار صفحه آنها
 روز یکشنبه بافتاد و دو ساعت تأخیر این فکر
 صحیح نیست شما حقیقت را بیایید بگوئید بگوئید
 این سبب هزار تومانی که ما میدیم صد و چهل هزار
 تومانش زیادی است اجازه بدهید این صد و چهل
 هزار تومان را ندهیم و ما این مطبعه باین بودجه ای
 که درست کردیم هشتصد هزار تومانش و هوم است
 و این پولهای زیادی است که میگیریم آخر همه این
 بودجه را میشد گرفت شما در آنجا کاری دارید
 کاز شریف ترین کارگران طهران است و استاد بزرگ
 فن است چون پارتی نداشته رتبه ندارد در مورد
 کارگران شما آقایان کارپردازان بنظر من آنطوری
 که باید مراعات حال آنها را نکردید یکصد تومانی
 ظلم شده است و یک عدد که پارتی داشته اند جلو
 افتاده اند نمون آنرا هم الان میگویم آقای باقر
 نوابی که از قدیم ترین کارگران ایران است چهل
 سال است که در چاپخانه کار میکند چون مرد شریفی است
 رئیس - آقای مسودی راجع بر روزنامه
 بفرمائید

محمدعلی مسودی - بنده چون پیشنهادم
 مربوط به چاپخانه نبود در موقع خودش توضیح میدهم
 در حال بنظر بنده چاپ روزنامه رسمی باید بناقصه
 گذارده بشود.
عباس اسکندری - اجازه میفرمائید ؟
رئیس - در این قسمت مخالفید ؟
اسکندری - بلی
رئیس - حالا نوبت آقای امیر تیمور است
امیر تیمور - بنده نوبت خودم را میدهم به
 آقای اسکندری .
رئیس - بفرمائید آقای اسکندری
اسکندری - بنده خیلی از این حسن نظر آقای
 مسودی و اظهار علاقه ای که برای ...
محمدعلی مسودی - بنده این پیشنهادی
 را که دادم برای این بود که یک توضیحاتی بهم و
 پیشنهاد خودم را مسترد کردم .
اقبال - آقای اسکندری مسترد کردند بفرمائید
اسکندری - مخالفت من برای این است که
 دلایلی ذکر بشود چون مسعود ذکر بکلیه بود

کلام بود گفته شود اگر میبکنم خیلی اسباب
 زحمت شامیشد .
رئیس - رای گرفته میشود باده سوم با یک
 جزئی که دارد ، آقایانی که موافقت باماده سوم قیام
 کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده چهارم
 مطرح است ، آقای دکتر طبا .
(ماده چهارم بشرح ذیل قرائت شد)
 اعتبارات منظور در مواد ۱ و ۲ و ۳ راجع
 باضافات و ترفیعات و کمک اهاشه و غیره که در ضمن
 این بودجه منظور گردیده از تاریخ استحقاق قابل
 پرداخت میباشد .
دکتر طبا - هراض بنده خیلی مختصر
 و مربوط است به بهداری مجلس و اگر بنده ضمن
 این ماده ای که راجع به اضافات کارمندان است عرض میکنم
 میخواهم از موقع استفاده کرده باشم و چند کلمه راجع به
 بهداری عرض کنم از طرف کارپردازان به بنده و
 آقای دکتر راجی آموریت داده شده که به بهداری
 مجلس سر کشی کنیم که اگر نقضی مشاهده کردیم
 بمرض برسانیم بهداری متأسفانه بقدری ناقص است
 که بنده هنوز گزارش خود را ننویسم بامدهم برای این که
 حقیقتاً نماندیم از کجا شروع کنیم و بکجا ختم کنیم
 این بهداری که در حدود هزار نفر کارمندان مجلس
 را آنطوری که ما حساب کردیم از کارمندان و کارگران
 چاپخانه و مستخدمین جزء که قریب هزار نفر هستند و
 اگر کسانی هم که تحت تکفل آنها هستند بطور
 متوسط سه نفر حساب کنیم قریب سه ، چهار هزار
 نفر مراجه کننده دارد و باید مداوا کنند آنها را ،
 تشکیلات فعلی بهیچوجه متناسب با ۴۰۰ نفر مراجه
 کننده هم نیست چه رسد باین که چهار هزار نفر
 را مداوا و رسیدگی کنند ، همانطور که آقایان در
 بودجه ملاحظه فرموده اند پرسنل بهداری تشکیل
 میشود از رئیس با حقوق غیرمکفی که ماهی پانصد
 تومان فقط میگیرد و یک پزشک قرار دادی که تقریباً
 سیصد و شصت تومان در ماه میگیرد و دو نفر پزشکیار
 دیگر هم پرسنلی نیست البته باین حقوق ها و باین
 پرسنل بهیچوجه ایرادی بکارمندان فعلی بعقیده بنده
 نیست آقایان مخصوصاً آن آقای پزشک قراردادی
 که ایشان با کمال علاقه و وظیفه میکنند و روزی
 سه چهار ساعت آنطور که بنده تحقیق کردم حاضر
 میشود ، در محکمه خودشان هم اگر مرضی از مجلس
 مراجه کنند می پذیرد و روزی سه چهار ساعت تاحدی
 هم غیر مرتب این کافی نیست بایستی در یک بهداری
 که هزار نفر مخصوصاً یک عدد کارگر که هر تانیه ای
 برای آنها یک حادثه و سانحه ای پیدا میشود و
 باید تحت نظر باشند برای رسیدگی آنها باید
 بهداری ساعات منظم و مرتبی داشته باشد و در تمام
 ساعاتی که چاپخانه دایر است میبایست پزشک یا
 پزشکیار افلا حاضر باشد چاپخانه تا ساعت دو بعد از
 ظهر کار میکنند ولی بهداری تا ساعت یک بعد از
 ظهر و گویا در عمل زودتر هم تعطیل میشود ، بنده
 بهیچوجه نمیخواهم پیشنهادی بکنم که اسمش پیشنهاد
 خرج گذاشته بشود و فقط خواستم توجه مجلس را
 بنواقص بهداری جلب کنم ، راجع به پرسنل خود
 آقایان دیده اند و متوجه هستند چه نواقصی دارد
 و بعد هم یک قلمی هست راجع به هزینه بهداری
 که در سال بیست هزار ریال است ، چگونه میشود

بهداری را باسالی تقریباً دو هزار و پانصد تومان
 اداره کرد و بکارمندان رسیدگی کرد ، از کارگران
 چاپخانه بنده سؤال کردم که رسیدگی میشود و اهلشان
 گفتند تغییر از خود آقای دکتر سؤال کردم ایشان
 هم یک توضیحاتی دادند خیلی قانع کننده بود و با
 اشکالاتی که ایشان داشتند بهیچوجه نشود حقیقتاً
 توجه و رسیدگی حسابی سکرد بمرامه کنندگان ،
 همانطور که آقایان اطلاع دارند غالباً کارگران
 چاپخانه با سرب سر و کار دارند ، در تمام ممالک
 راقیه برای این قبیل کارمندان ماهی یک مرتبه معاینه
 پزشکی بعمل میآورند و مخصوصاً یک مطالباتی میکنند
 که جلوگیری میکنند از مسومیت سرب یعنی یک
 مداواهایی میکنند که جلوگیری میشود از مسومیت
 آنها ، مستخدمین جزء غالباً به آقایان اطباء که در
 مجلس هستند خودشان متوجه شده اند مراجه میکنند
 آنها بیمارانی دارند و به بنده و دیگران مراجه
 میکنند که اقدام کنیم در یک مرضخانه ای بستری
 بشوند و یک دوائی داده بشود اگر مجلس خودش
 یک بهداری دارد حکما این که همانطور که بایستی
 داشته باشد چرا باید متوسل بشوند بوقلابا پزشکان که
 آقایان توصیه میکنند که آنها را بفرستند در فلان
 مرضخانه تحت معالجه قرار بگیرند ، بنا بر این بنده از
 آقایان کارپردازان مجلس خواهش داشتم که گزارشی
 که بنده خواهم داد البته خیلی مفصل خواهد بود توجهی بفرمائید
 و حالا بنده نماندیم که در این بودجه میتوانستند ستکاری
 کنید یا نکنید ولی از این اتلام مثل اعتبار پیش بینی
 نشده یا اعتبار جبران کسر اقلام فقرات ۲ تا ۵ که
 مقدار قابل ملاحظه ای نیست ولی اگر ممکن باشد
 این اعتبارات و این اقلام را منحصراً برای هزینه
 بهداری و رفع نواقص بهداری صرف بکنند عرض
 دیگری ندارم (صحیح است)
رئیس - آقای وکیل .
علی وکیل - بنده بطور کلی در بودجه
 مجلس صحبتی ندارم بدلیل اینکه یک بودجه خیلی
 محدودی است در حدود نیم درصد بودجه کل کشور
 ولی یک قسمتی هست که میخواهم عرض کنم که
 در هر اقدامی که مجلس بکند باید مدلل باشد
 تمام کشور ، کارمندان و اعضاء جزئی که در مجلس
 هستند اینها را من میتوانم بگویم که در تمام مواقع
 و در سنوات گذشته یکی از خدمتگذارانی بوده اند
 که از هر حیث مورد تمجید و تحسین عمومی بوده است
 بجهت اینکه وظایفشان را بطور اکل انجام داده اند
 تصور میکنم اگر بررسی کامل بشود کوچکترین
 ایرادی وارد نباشد حتی در مورد کارمندان جزء و
 مستخدمین کارگران مطبعه و غیر ذلک ما باید برای
 عمارت درست کنیم اما شین های باروخ را در آنجا
 بتوانیم حفظ کنیم ، مطابق تحقیقاتی که من کردم
 کارمندان دولت صدی ۹۵ خانه مسکونی ندارند ،
 تمام کرایه نشین هستند و باین کرایه ای که امروز
 در ایران هست در ماه صدی سی یا صدی چهل از
 حقوق را کرایه خانه میدهند و این حقوقهای جزئی
 که در اینجا هست و مدد ممانش که باینها میدهند یک
 عضوی که دوست تومان حقوق میگیرد ۷۰۰ تا ۸۰۰
 تومان آنرا باید کرایه یک اطاق بدهد من میخواهم
 پیشنهاد بکنم که کارپردازان مجلس یک فکری بکنند

یک مصله ای یا یک خانه هائی که متناسب باشد افلا
 برای کارمندان مجلس درست کند و این خانه هارا
 در مدت مدیدی که افلا مرطاطی در حدود ۱۰ تومان
 بیفتد باینها بفروشد و اینکار هم اشکالی ندارد کار
 مشکلی هم نیست و اگر اینکار بشود آنها باطمینان
 خاطر میتوانند زندگی بکنند این عضو بیچاره ای
 که دوست تومان حقوق میگیرد هشتاد تومانش را
 کرایه خانه میدهد و روزی دوساعت با وسایل نقلیه باید
 بیاید و برود و انجام وظیفه کند و وظایفش را آنطوری
 که لازم است انجام دهد این یکی از پیشنهادات بنده
 است که اینجا پیشنهاد کتبی هم ندادم خواستم توصیه
 کنم که در تحت نظر و مذاکره قرار بگیرد و با مطالعه اقدام
 بکنند (صحیح است) یک مصله دیگری بنده کردم و آن در
 مسئله تند نویسی بود ، اولاً ما که صحبت میکنیم قبلاً
 مشق صحبت کردن نکرده ایم ، خود بنده هم تند
 صحبت میکنم و در علم تند نویسی «شرت هند» هم در ایران
 نداریم و سابقه هم نداشته است و کارمندان تند نویسی
 هم بیش از هشت نفر نیستند آنطوری که بنده تحقیق
 کردم مشاهده کردم این آقایان باید در موقع مجلس
 اینجا باشند بعداً هم بروند آن صحبت های ما را با
 زحمت درست بکنند و بنده مطمئنم (صحیح است) و در اینجا
 صحبت شده که در تند نویسی نواقصی هست ، البته زحمت
 میکنند کارمندان در آنجا هستند که اغلب از آنها
 حقوقهای خیلی جزئی دارند مثلاً ماهی صد تومان
 حقوق دارند و فوق العاده ای هم بآن اضافه میشود پنجصد تومان
 (امیر تیمور - صحیح است) در این موضوع باید کارپردازان
 توجهی کنند که اگر در این قسمت نواقصی هست مرتفع
 بشود و این اشخاصی که در اینجا کار میکنند صمیمی ترین
 کارمندان مجلس هستند در باب خانه آنها یک فکری
 بکنند .
جمعی از نمایندگان - رای .
رئیس - آقای دکتر مجتهدی .
دکتر مجتهدی - بنده یک پیشنهادی داده
 بودم که آقای رئیس نخوانند و موضوعش گذشت
 راجع بروز نامه رسمی کشور شاهنشاهی بود یک
 حرفی آقای حاذقی زدن ، من نماندم این موضوع
 کارمندان دولت اصلاً موضوعی شده است که وقتی
 هم میگویند یک روز نامه کارش بد است ، ضرر
 میزند زود میگویند که کارمندان آنها را چکار
 کنیم ، کارمندان بیچاره میشوند ، آواره میشوند ،
 ما نمیگوئیم که کارمندان دولت را بیرون کنید ، ما
 میگوئیم که یک روز نامه ای که کارش را آقایان
 میدانند و در دوره یازدهم هم بودجه اش را زیاد
 کردند و باین روز نامه یک رشوه ای دادند ، گفتند
 تمام آنچه های دولت را آن روز نامه چاپ کنند این عمل قبول
 آقای معتمدی مسعودی تمام چاپخانه حاضر و میزند و همان
 طوری که میگفتند در هر بدست اشخاص میرسد بدست
 بنده دوام است که اصلاً نرسیده نماندیم چرا نرسیده
 فقط منظور من این است که آقای دستکتر طبا یک
 صحنه کردند اگر چه نمیخواهم زیاد بحث کنم راجع
 به بهداری فرمودند ، تمام این مملکت ، در تمام
 وزارت خانه ها ، هر اداره ای با این قلت پزشک که
 در این مملکت هست باین فقر عمومی که هست با
 این وضعی که در مملکت هست و جمعیتش زیاد
 میشود ما احتیاج داریم ببهداشت عمومی ما بیائیم

یک مکانی درست کنیم چند تا صندلی بگذاریم بگذاریم
 را در آنجا جمع کنیم اسمش را بگذاریم بهداری
 بنده یا این قسمت مخالفه مثلاً مجلس شورایی یک
 بهداری دارد اگر بخواهید این بهداری را تکمیل
 کنید باید یک بیمارستان مثلاً چند تخت خوابی اینجا
 درست کنید برای چه ؟ برای آقایان نمایندگان من
 تصور میکنم آقایان وقتی که مرض میشوند مراجه
 نخواستند کرد این است که باید به کیفیتش نگاه
 کرد بکمیتش نباید هلاقتند شد ، بنده عقیده ام این
 است که در بهداری مجلس یک انتریم کوچکی باید
 درست کرد و آقایانی که مرض میشوند در راه ممکن
 است یک طبیبی یک چیزی بدهند و بآن مراجه
 کنند و اینجا اداره هشتصد یا چندین میلیون
 بودجه لازم ندارد تا زمانی که دیدیم یک مرضخانه باز
 کردند برای بیمارستان تسلیحات ارتش ، تا حال
 نفهمید معنایش چیست .
رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود
 پیشنهاد بنمایم مذاکره در اطراف ماده ۴ کافی
 است ، فولادوند .
بعضی از نمایندگان - مخالفی نیست .
حاذقی - آقای رئیس اجازه بفرمائید تا همه
 برای رای کافی بشود بنده یک توضیحی بدهم فقط
 برای آن توضیحی که آقای دکتر طبا دادند .
رئیس - با کفایت مذاکرات مخالفی نیست
 (گفته شد - خیر) پیشنهاد دیگری رسیده است
 قرائت میشود .
 پیشنهاد زیر را باده ۴ پیشنهاد مینمایم .
 کارپردازان مجلس مکلف است از صرفه جوئی های
 بودجه مجلس و از صندوق جرایم موجبات تأسیس
 بیمارستانی در مجلس که دوازده تخت خواب داشته باشد
 فراهم کند - ملک مدنی .
ملک مدنی - بنده بخاطر دارم که در
 ۱۳۰۵ آقای فیروز آبادی که وکیل مجلس بودند
 بنده هم آنوقت رئیس کمیسیون هراض و مرض
 بودم اولین بار که آمدند بکمیسیون گفتند که من
 حقوقم را برای تأسیس یک بیمارستان اختصاص دادم
 و از شما اعضاء کمیسیون هراض و مرضی تقاضا دارم
 که موافقت کنید غیبت های آقایان نمایندگان را
 جمع آوری کنند و اختصاص بدهند برای بیمارستان
 بنده و آن آقایان اعضاء کمیسیون که یکی از آن
 ها مرحوم گنجی ای بود پدر این آقای گنجی ای که
 حضور دارند رحمت الله علیه ما این صرفه جوئی ها
 را کردیم و آن بیمارستان مقدمانش فراهم شد که
 حالا آقایان ملاحظه میفرمائید و یکی از بهترین
 بیمارستان های تهران است بنا بر این کار خیر را
 باید از روز اول اگر یک قدم کوچکی هم باشد
 منافاتی ندارد که ما این قدم را برداریم بنده از
 جناب آقای دکتر طبا خیلی تشکر میکنم که تشریف
 بردند بداره بهداری و آن جا را ملاحظه فرمودند
 و بآن تخصص فنی که دارند نواقص را تذکر دادند
 انصافاً شایسته است که در مجلس یک بیمارستانی باشد
 که اعضاء چاپخانه و کارمندان جزء را در موقع بیماری
 و کسالت مداوا کند و یک معطلی باشد که آنها را
 بستری کند ، این بود که بنده پیشنهاد کردم و
 اگر چنانچه توجه بشود بنده خیال میکنم از محل
 صرفه جوئی این بودجه واز وجوه غیبت آقایان

نمایندگان ما میتوانیم که تا آخر اسما و وسایل تأسیس
 یک بیمارستانی را فراهم کنیم دلش هم این است
 که محل دارد ، زمین دارد ، وسایل کار هم هست
 (دکتر مابا - ساختمانش هم هست) بنا بر این من
 خواهش میکنم از آقای مغیر محترم که با این پیشنهاد
 بجهت موافقت بفرمائید که پایه این ساختمان در این
 مجلس گذاشته بشود .
رئیس - آقای مغیر .
اردلان - بنده بنام مغیر کمیسیون معاضات
 مجلس شورای ملی پیشنهاد آقای ملک مدنی را
 قبول میکنم بر این که انشاء الله از امروز یک
 کار خیر در اینجا درست بشود (احسن) .
حاذقی - بنده بعنوان کار پرداز مجلس
 یک توضیحی دارم راجع به بهداری .
رئیس - مغیر قبول کرد ، یک جزئی میشود
 از ماده ۴ دیگر پیشنهادی نرسیده است رای گرفته
 میشود باده ۴ باین جزء ، پیشنهادی که آقای ملک
 مدنی دادند و مغیر آن را قبول کرد ، آقایانی که
 موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد
 ماده پنجم مطرح است ، قرائت میشود .
 (شرح ذیل قرائت شد)
 بکارپردازان مجلس اجازه داده میشود مبلغ ده
 میلیون ریال در آمد پیش بینی شده اداره چاپخانه
 مجلس و باغ بهارستان و مبلغ ۵ میلیون ریال در آمد
 پیش بینی شده اداره روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی
 را در سال ۱۳۲۷ وصول و بجزایه داری کل احوال
 دارد .
رئیس - ماده ششم قرائت بشود ،
 (شرح ذیل قرائت شد)
 ماده ششم - بوزارت دوائی اجازه داده میشود
 مبلغ یک میلیون و پانصد هزار ریال از محل در آمد
 عمومی کشور برای هزینه طبع یکساله ۱۳۲۷
 فرهنگ آقای دهخدا بکار پردازان مجلس بپردازد و این اعتبار
 با تصویب هیئت رئیسه مجلس از حیث حقوق متصدیان
 عمل و بهای کافه و هزینه طبع و غیره بصرف خواهد
 رسید .
رئیس - آقای اورنگ .
اورنگ - بنده موافقم اگر مخالفی در موضوع
 هست بعد بحث میکنم .
رئیس - آقای رضوی مخالفید .
رضوی - بلی
رئیس - بفرمائید .
رضوی - عرض کنم که در هر جائی که تا
 اکنون بنده دیده ام موضوعی مطرح شده دوران امر همیشه
 یا افراط بوده یا تفریط یعنی یک موضوعی یا
 مخالف داشته است باین که اصلاً کار خوبی نیست
 یا موافق بوده اند باینکه بهر کیفیت و با هر صورت
 با اقتضائی هست کار باید انجام شود ، در شخصیت
 آقای دهخدا و در خدمات ذی قیمت فرهنگی که
 این مرد محترم در عمرش بر افتخار زندگیش برای
 کشور کرده هیچکس تردیدی ندارد (صحیح است)
 زحمات و خدمات ایشان هم مقبول تمام مبارک خواهان
 و فرهنگ دوستان و علم دوستان مملکت بوده و هست
 و خواهد بود ولی صحبت در چاپ این فرهنگ است
 البته مجلس شورایی در دوره چهارده توجه کرده
 است باین که بیه مرفی زحمت کشیده است و یک اثر

مجلس را بطور اختصار عرض کرده... در این مجلس... با این سبک دانش و اخلاق رشد پیدا نمیکنند... آقای اورنگ

است ملاکت بران طایفه ای چند هزار نفر... در این مجلس... با این سبک دانش و اخلاق رشد پیدا نمیکنند... آقای اورنگ

مجلس را بطور اختصار عرض کرده... در این مجلس... با این سبک دانش و اخلاق رشد پیدا نمیکنند... آقای اورنگ

مجلس را بطور اختصار عرض کرده... در این مجلس... با این سبک دانش و اخلاق رشد پیدا نمیکنند... آقای اورنگ

مجلس را بطور اختصار عرض کرده... در این مجلس... با این سبک دانش و اخلاق رشد پیدا نمیکنند... آقای اورنگ

مجلس را بطور اختصار عرض کرده... در این مجلس... با این سبک دانش و اخلاق رشد پیدا نمیکنند... آقای اورنگ

هیئت وزیران در جلسه ۲۰ اردیبهشت ماه ۲۷
بنابر پیشنهاد شماره ۲۶۳۲ - بتاریخ ۲۷-۲-۱۲
وزارت اقتصاد ملی و کاشای بانک صنعتی و معدنی
ایران (مطابق کنونین) و موافقت شماره ۱۰۳۸۹۲
بتاریخ ۲۲۷-۶-۲ وزارت دارائی تصویب نمودند
مدت منظور در تصویب نامه بلب ابریشم شماره
۴۹۹۸ - بتاریخ ۱-۷-۲۶ برای تا آخر اردیبهشت
۲۲۷ تصویب گردد اداره کل نوغان مجاز است در
مقابل دریافت گیلومی ۲۰ ریال (منزل سابق) حق
انحصار ابریشهای اشخاص را بلب نموده و پروانه
حمل صادر نماید .

تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است

نخست وزیر ۵۲۷-۴

شماره ۲۰۱۴ ۳۲۷-۲-۲۶

وزارت دارائی

هیئت وزیران در جلسه ۲۰ اردیبهشت ماه ۲۷
بنابر پیشنهاد شماره ۲۶۱۰-۷۹۱۰-۲۱۹۹۷-۱۱-۱۲-۲۶
وزارت فرهنگ و موافقت نامه شماره ۱-۷۱۴۴۳
وزارت دارائی و باستاند قوانین مصوب هفتم آبانماه
۳۰۹ - و سوم آذرماه ۳۱۱ تصویب نمودند .
وزارت دارائی ساختمان شرکت پنبه واقع در
اصطهبانات را که جزء خالصجات و بساحت ۶۱۶۰
متر مربع و دارای یک دستگاه ساختمان و چند انبار
میباشد و در اولین نقطه شهر واقع گردیده بمنظور
ساختمان دو باب دبستان بوزارت فرهنگ واگذار
می نماید .
تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است
نخست وزیر ۵۲۲-۴

هیئت وزیران در جلسه ۲۰ اردیبهشت ماه ۲۷
بر حسب پیشنهاد شماره ۷۰۰۴ - ۷۹۷۱۲ وزارت
کشور تصویب نامه شماره ۱۲۸۱۴ - ۱۴-۶-۲۲۰
بشرح زیر اصلاح میشود .
طارم سفلی که مرکز آن سیردان است از
شهرستان زنجان منتزع و ضمیمه شهرستان قزوین
می شود .
تصویب نامه در دفتر نخست وزیر است .
نخست وزیر ۵۳۱-۲

شماره ۱۲۲۴ ر ح ۵۰۸۵
۳۲۷-۲-۶

بعموم دادسراها و دادگاهها

وزارت اقتصاد ملی تقاضا نموده اند نسبت به
تصمیمات متخذه از طرف ادارات اقتصاد ملی که بمنظور
تعمیر و تثبیت قیمت ها و باستاند آئین نامه قانون منع
احتکار بمبل می آید همکاری و مساعدت دادگستری
جلب و در این قبیل امور تسریع لازم معمول
گردد .
بنابر این مراتب را بدینوسیله متذکر می شود
تا در انجام درخواست های قانونی ادارات مزبور
تسریع نموده و شکایاتی که در این خصوص میرسد
مطابق مقررات قانون هر چه زودتر رسیدگی نمایند تا
تمویقی در کار رخ ندهد .
۷۰۴ - - م
بجای وزیر دادگستری

باینکه تاکنون چندین بخشنامه برای قید صریح
نام و نشان و محل اقامت و قسمت مربوطه اشخاص در
برگهای احضار و اختطاری که بوزارت جنک و دوائر
تابعه آن فرستاده می شود صادر گردیده و نیز رعایت
حق المسافه قانونی درباره آنان تا کید شده است طبق
اطلاع وزارت جنک معلوم میشود که امور مزبور
ملاحظه نمیگردد .
اینست که باندکر لزوم عمل ببقا آن بخشنامه
ها تطیب شدید متخلفین خاطر نشان می شود .
۷۰۳ - م
بجای وزیر دادگستری

انتصابات و احکام

شماره ۳۱۲۵ در وزارت کشور
آقای علی اکبر رسولی فرماندار بیجار از
تاریخ شانزدهم اردیبهشت ماه ۳۲۷ بسمت فرمانداری
طوالش و خسته منتقل شدند
شماره ۳۹۴۵
آقای اکبر نوایی فرماندار فیروز آباد از تاریخ
اول خرداد ماه ۲۷ بسمت فرماندار شهرستان ساوه
منصوب شدند .
شماره ۷۹۳
آقای فتح الله پور سر تیب از تاریخ درود به
محل مأموریت بسمت فرماندار محلات منصوب شدند.